

SVEUČILIŠĆE
JOSIPA JURJA
ŠCROSSMAYERA
U OSIJEKU

FILOZOFSKI
FAKULTET

ODSJEK ZA HRVATSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Samoanaliza studijskih programa

Osijek, 5. srpnja 2010.

Nositelj studija:

Filozofski fakultet u Osijeku

Lorenza Jägerova 0

Tel. 031 211400

Grafička obrada

Ivan Nećak

Sadržaj

Analiza studijskoga programa Jednopedmetnog preddiplomskog studija hrvatskoga jezika i književnosti	5
1. Opravdanost izvođenja studijskog programa	5
2. Usklađenost	5
3. Prikladnost	6
4. Struktura	6
5. Kolegiji	6
6. Izvedba studijskog programa	7
6a. Studenti	7
6b. Nastavnici	9
6c. Prostor, oprema i novčana sredstva koja su potrebna za izvođenje studijskog programa	11
6d. Suradnja s drugim ustanovama	11
7. Razina usporedivosti studijskog programa s akreditiranim srodnim studijskim programom u Hrvatskoj i u zemljama EU.	11
Analiza studijskog programa Dvopedmetnog preddiplomskog studija hrvatskog jezika i književnosti	12
1. Opravdanost izvođenja studijskog programa	12
2. Usklađenost studijskog programa s misijom i strateškim ciljevima Sveučilišta odnosno Filozofskog fakulteta	12
3. Prikladnost naziva studijskog programa i ishoda učenja (općih i posebnih kompetencija) koji su definirani u studijskom programu	12
4. Struktura studijskog programa	13
5. Kolegiji u studijskom programu	13
6. Izvedba studijskog programa	14
6a. Studenti	14
6b. Nastavnici	15
6c) Prostor, oprema i novčana sredstva koja su potrebna za izvođenje studijskog programa	16
7. Razina usporedivosti studijskoga programa s akreditiranim srodnim studijskim programom u Hrvatskoj i u zemljama EU	16
8. Planovi za poboljšanje	16
Analiza studijskoga programa Diplomskog jednopedmetnog studija hrvatskoga jezika i književnosti – nastavni smjer	18
1. Opravdanost izvođenja studijskoga programa	18
2. Usklađenost studijskog programa s misijom i strateškim ciljevima Sveučilišta, odnosno Filozofskog fakulteta	18
3. Prikladnost naziva studijskog programa i ishoda učenja (općih i posebnih kompetencija) koji su definirani u studijskom programu	18
4. Struktura studijskoga programa	18
5. Kolegiji u studijskom programu	19
6. Izvedba studijskog programa	19
6a. Studenti	19
6b. Nastavnici	20
6d. Suradnja s drugim ustanovama	20

7. Razina usporedivosti studijskog programa s akreditiranim srodnim studijskim programima u Hrvatskoj i u zemljama EU-a?	20
--	----

Analiza Dvopredmetnog diplomskoga studija hrvatskoga jezika i književnosti

- nastavni smjer	22
1. Opravdanost izvođenja studijskog programa	22
2. Usklađenost studijskog programa s misijom i strateškim ciljevima Sveučilišta odnosno Filozofskog fakulteta	22
3. Prikladnost naziva studijskog programa i ishoda učenja (općih i posebnih kompetencija) koji su definirani u studijskom programu	23
4. Struktura studijskog programa	23
5. Kolegiji u studijskom programu	23
<i>Obvezni predmeti</i>	23
<i>Izborni predmeti</i>	26
6. Izvedba studijskog programa	30
6a. Studenti	30
6b. Nastavnici	32
6c. Prostor oprema i novčana sredstva koja su potrebna za izvođenje studijskog programa	34
6d. Suradnja s drugim ustanovama	34
8. Planovi za poboljšanja	34

Analiza studijskog programa Jednopedmetnog diplomskog studija hrvatskog jezika i književnosti književnoistraživačkog smjera

1. Opravdanost izvođenja studijskog programa	35
2. Usklađenost studijskog programa s misijom i strateškim ciljevima Sveučilišta odnosno Filozofskog fakulteta	35
3. Prikladnost naziva studijskog programa i ishoda učenja (općih i posebnih kompetencija) koji su definirani u studijskom programu	35
4. Struktura studijskog programa	36
5. Kolegiji u studijskom programu	36
6. Izvedba studijskog programa	37
6a. Studenti	37
6b. Nastavnici	37
6c. Prostor, oprema i novčana sredstava koja su potrebna za izvođenje studijskog programa	37
6d. Suradnja s drugim ustanovama	38
8. Planovi za poboljšanja	38

RADNA SKUPINA:

izv. prof. dr. sc. Vlasta Rišner, vlasta.risner@os.t-com.hr

dr. sc. Jadranka Mlikota, jmlikota@ffos.hr

mr. sc. Krešimir Šimić, ksimic@ffos.hr

Ivana Buljubašić, studentica, ivanchica_os@hotmail.com

Marko Ek, student, marko.ek@gmail.com

ANALIZA STUDIJSKOGA PROGRAMA JEDNOPREDMETNOG PREDDIPLOMSKOG STUDIJA HRVATSKOGA JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI

1. Opravdanost izvođenja studijskog programa

Interes za studij koji se izvodi prema analiziranom studijskom programu Hrvatskoga jezika i književnosti (jednopedmetni preddiplomski studij) u razdoblju od ak. god. 2006./2007. do 2008./2009. bio je iznimno velik što potvrđuje odnos prijavljenih i upisanih studenata u traženom razdoblju:

- a) ak. god. 2006./2007. prijavljenih je studenata bilo **176**, a upisano je **45**
- b) ak. god. 2007./2008. prijavljenih je studenata bilo **175**, a upisano je **38**
- c) ak. god. 2008./2009. prijavljenih je studenata bilo **230**, a upisano je **32**

O društvenoj potrebi za kadrovima koji se obrazuju prema ovom studijskom programu ne može se dati precizan odgovor jer su nakon završetaka preddiplomskoga studija završeni prvostupnici nastavili diplomski studij pa tržištu rada prvostupnici i nisu pristupili. Prema dostupnim podacima o broju nezaposlenih profesora hrvatskog jezika i književnosti (a što po završetku preddiplomskoga studija prvostupnici kroatisti i ne stječu navedeni naziv) njihov je broj u polaganom porastu: u siječnju 2010. i u veljači 2010. godine bilo ih je 29, a u ožujku 2010. godine 32 nezaposlenih, no iz tih podataka nije razvidno odnose li se samo na grad Osijek ili na cijelu Osječko-baranjsku županiju.

2. Usklađenost

Studijski program Hrvatskoga jezika i književnosti, jednopedmetni, preddiplomski studij u skladu je s misijom i strateškim ciljevima Sveučilišta, odnosno Filozofskoga fakulteta u sljedećim pojedinostima:

- a) unaprjeđuje se rad Odsjeka i svih katedri,
- b) jača znanstveno-istraživačka djelatnost,
- c) studenti se osposobljavaju za kvalitetno, stručno i znanstveno izvođenje nastave,
- d) poboljšana je kvaliteta i raznolikost studiranja,
- e) postoji suradnja s knjižnicom koja je svojim zbirkama i uslugama obrazovna, znanstvena i stručna potpora rada i profesorima i studentima,
- f) pokrenuta je izdavačka djelatnost koja je nastala kao učinak znanstveno-istraživačkog i nastavnog djelovanja djelatnika te projekata i istraživačkih aktivnosti studenata,

- g) redovito se napreduje u znanstveno-nastavna zvanja,
- h) otvaraju se nova radna mjesta,
- i) zapošljavaju se asistenti i znanstveni novaci.

3. Prikladnost

Naziv studijskoga programa Preddiplomskoga studija Hrvatskoga jezika i književnosti – jednopredmetni studij, naziv koji se stječe po završetku studijskoga programa (prvostupnik kroatist) kao i razina predloženoga studijskoga programa prikladan je.

4. Struktura

Studijski program sadrži sve potrebne dijelove (uvod, opći dio, opis obveznih i izbornih kolegija).

Jasno su naznačeni uvjeti i kriteriji upisa studenata na preddiplomski i diplomski studij, ali ne i kvote.

Studijski program sadrži popis obveznih i izbornih kolegija po semestrima, ali ne i opise svih kolegija koji su navedeni u popisu. Uz to, uočene su i sljedeće nepodudarnosti u izvedbenom planu i opisu kolegija, što je rezultat naknadnih promjena izvedbenoga plana u odnosu na početnu strukturu studijskoga programa od ak. god. 2005./2006.

Ukupan broj kolegija u studijskom programu teško je odrediti jer u I. i II. semestru nisu pridodani izborni kolegiji. Ipak, prema samom popisu kolegija ukupno ih je 49.

- Omjer obaveznih i izbornih kolegija ponovno je teško odrediv jer u I. i II. semestru u izvedbenom planu nema pridodanih izbornih kolegija. Ipak, prema trenutnom popisu omjer je sljedeći: 33 obveznih kolegija prema 16 izbornih kolegija. Obvezni kolegiji nose više ECTS bodova (140 ECTS) od izbornih (71 ECTS – bez izbornih kolegija u I. i II. semestru jer nisu u izvedbenom planu)

- Odnos broja kolegija/sati u studijskom programu posvećenih teorijskom i praktičnom radu je sljedeći (prema popisu kolegija u izvedbenom planu):

teorijski dio - predavanja (73 sata) : praktični dio – vježbe i seminari (67 sati).

- Kolegiji nisu dobro raspoređeni po semestrima (*Tvorba riječi u hrvatskome jeziku* i *Hrvatska dijalektologija* u izvedbenom planu ne slijede opis kolegija kada je riječ o raspodjeli u semestrima).

5. Kolegiji

Ni jedan kolegij preddiplomskog jednopredmetnog studija hrvatskoga jezika i književnosti nema navedenu šifru kolegija, kao ni nastavne metode. Neki kolegiji, poput *Staroslavenskoga jezika*, *Staroslavenskoga jezika i hrvatskoga glagoljaštva*, *Engleskoga jezika I, II, III i IV*, *Njemačkoga jezika I, II, III i IV*, *Tjelesne i zdravstvene kulture*, *Hrvatske morfologije*, *Hrvatske sintakse*, *Jezika starih slavonskih pisaca*, *Jezika hrvatskih glagoljaša i Ćirilometodske baštine u hrvatskoj kulturi 19. stoljeća* nemaju navedene ni ishode učenja, a za kolegije *Alegorija*, *Retorika*, *Žene hrvatske proze*, *Fortuna Marina Držića*, *Slavonski dijalekt*, *Ćirilometodska baština u hrvatskoj kulturi 19. stoljeća*, *Maskerata*, *Flora i fauna hrvatske renesansne književnosti*, *Marko Marulić*, *Jezik hrvatskih glagoljaša*, *Jezik starih slavonskih pisaca*, *Engleski jezik I, II, III i IV*, *Njemački jezik I, II, III i IV*, *Hrvatska sintaksa*, *Nova*

hrvatska književnost II, Tjelesna i zdravstvena kultura, Hrvatska fonetika i fonologija i Teorija jezika nisu navedeni suradnici u izvođenju kolegija uz nositelje kolegija. Svi ostali kolegiji preddiplomskog jednopredmetnog studija hrvatskoga jezika i književnosti imaju navedene suradnike, no oni nisu razdvojeni u suradnike i nositelje kolegija, već su zajedno svrstani u voditelje. Nešto je rjeđa situacija nerazdvajanja obvezne literature od preporučene kao što je slučaj kod kolegija *Stara hrvatska književnost I, II i III, Engleski jezik I, II, III i IV, Njemački jezik I, II, III i IV, Nova hrvatska književnost I, II i III, Hrvatska dijalektologija, Stilistika, Stilovi medijske kulture, Makerata, Ćirilometodska baština u hrvatskoj kulturi 19. stoljeća, Slavonski dijalekt, Fortuna Marina Držića i Žene hrvatske proze*, a kod kolegija *Tjelesna i zdravstvena kultura* literatura nije ni navedena. Jedino kolegiju *Maskerata* nedostaju (uz sve gore navedeno) još i uvjeti za priznavanje bodova, način polaganja ispita kao i način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe kolegija, a *Ćirilometodskoj baštini u hrvatskoj kulturi 19. stoljeća* nedostaje kriterij tj. uvjet za priznavanje bodova.

Ishodi su učenja (kod onih kolegija koji su ih naveli) jasno i prikladno definirani i u skladu su s opisom sadržaja kolegija, no ne može se reći jesu li u skladu s metodama poučavanja budući da one nisu navedene niti kod jednoga kolegija.

Odnos teorijskih i praktičnih elemenata kod većine je kolegija jednak pa tako 30 kolegija ima jednak broj sati predavanja i seminara, tj. vježbi. 8 kolegija pak ima više sati predavanja, dok samo tri kolegija i to *Stilistika, Slavonski dijalekt i Žene hrvatske proze* imaju više seminarske nastave nego predavanja. U taj odnos nisu uvršteni *Engleski jezik I, II, III i IV, Njemački jezik I, II, III i IV te Tjelesna i zdravstvena kultura* budući da ti kolegiji imaju samo praktične elemente tj. samo vježbe, bez predavanja.

Suvremena su postignuća iz adekvatnog predmetno-znanstvenoga područja uključena u sadržaj pojedinih kolegija kao što je i u obveznoj literaturi za polaganje ispita navedena recentna literatura.

Opis sadržaja kolegija odgovara nazivu kolegija i navedenoj literaturi.

Ne može se govoriti o tome jesu li metode poučavanja u skladu sa sadržajem kolegija budući da one nisu navedene ni kod jednog kolegija.

Kriteriji za stjecanje ECTS bodova opisani su također kod većine kolegija osim već spomenute *Maskerate i Ćirilometodske baštine u hrvatskoj kulturi 19. stoljeća*.

Glede provjere znanja studenata uglavnom prevladavaju kombinacije usmenih i pismenih ispita te pisanih i usmenih seminarskih radova i takve provjere koriste voditelji čak dvadeset i jednoga kolegija, zatim slijedi mogućnost polaganja ispita usmenim putem koji rabi deset kolegija, osam kolegija omogućuje polaganje ispita putem kolokvija tijekom semestra, a pismeno se ispit polaže samo kod pet kolegija. *Svjetska se književnost I i II* polaže prikupljanjem bodova cijeli semestar kroz kolokvije, seminare, aktivnosti te dolaske na predavanja i seminare, a *Književnost se za djecu i mladež* kao i *Bajke – komparacija* mogu položiti putem seminarskoga izlaganja.

6. Izvedba studijskog programa

6a. Studenti

Akadske 2005./2006. godine prijave za prijamni ispit predala su 1532 studenta, od toga ih je upisano 430. Većina je završila gimnaziju, njih 337 s prosjekom ocjena 4,58. Iz strukovnih škola došla su 93 studenta s prosjekom ocjena 4,65. Prema tim podacima vidi se da je većina studenata pridošla iz gimnazija, što je i razumljivo, a manji broj studenta završio

je neku strukovnu školu. Treba upozoriti da su studenti koji su završili strukovnu školu imali veći prosjek ocjena negoli njihove gimnazijske kolege.

Sljedeće akademske godine, 2006./2007., nešto je smanjen interes za upis na Filozofski fakultet. Prijavu su predala 1203 studenta, a studij je upisalo 308 studenata. Tradicionalno je veći broj gimnazijskih učenika, ukupno 236 s prosjekom ocjena 4,59, što je nešto više negoli prethodne godine. Broj strukovnih učenika koji su upisali studij također je manji – 72 studenta završila su strukovnu školu s prosjekom ocjena 4,75, što je puno veći prosjek nego prethodne godine, i ponovno je bolji od prosjeka gimnazijskih učenika.

Akademske 2007./2008. godine za upis na Filozofski fakultet prijavu su predala 1303 učenika, a upisalo ih je 286. Gimnazijskih učenika puno je više, točnije 220, njihov prosjek ocjena nešto je veći za razliku od prijašnjih generacija – 4,67. Strukovnu školu završilo je 66 učenika, a njihov prosjek ocjena puno je manji nego u prethodnim godina – 4,23.

Akademske 2008./2009. godine prijavu za prijamni ispit predalo je 1437 studenta, a upisalo ih je 284. Gimnazijskih učenika ponovno je više, ukupno 239, a prosjek ocjena im je 4,62. Studenti koji su završili strukovnu školu u manjem su broju (45), kao što je to običaj bio i prethodnih godina, prosjek ocjena im je 4,35.

Što se tiče profila studenata prema spolu pri upisu na jednopredmetni studij hrvatskoga jezika i književnosti, situacija je sljedeća: u prvoj bolonjskoj generaciji akademske 2005./2006. upisano je 78 studenata, od toga osam mladića; sljedeće godine 2006./2007. upisano je 47 studenata, od toga šest mladića; akademske 2007./2008. godine studij je upisalo 38 studenata, samo jedan mladić; 2008./2009. na studij je upisano 32 studenta i ponovno jedan mladić. Prema podacima vidi se da većinu čini ženski spol, vrlo je mal broj mladića koji upisuju studij hrvatskoga jezika i književnosti.

Iz navedenoga se može zaključiti da je interes učenika za upis studijskih programa koje nudi Filozofski fakultet od 2005./2006. postupno slabio, i to do 2008./2009. godine, kada je ponovno povećan i približio se najvećem broju prijavljenih iz 2005./2006. Kao što je i očekivano, najveći broj studenata učenici su gimnazija, manji broj njih završio je strukovnu školu. Kada se govori o gimnazijskim učenicima, može se uočiti da su to učenici s nižim izvrsnim prosjekom ocjena, što se i vidi u prethodno analiziranim godinama. Studij upisuju i učenici strukovnih škola, a po njihovom prosjeku ocjena može se zaključiti da su to bolji učenici, njihov prosjek ocjena gotovo je u svakoj godini nešto veći, izuzev 2007./2008., kada je njihov prosjek ocjena najniži (4,23,) i 2008./2009. kada je on niži negoli u prvim dvjema godinama (4,35). Tradicionalni upis izvrsnih gimnazijskih učenika na studijske programe Filozofskog fakulteta ne opada, učenici koji upišu studij u pravilu uvijek imaju prosjek ocjena iznad 4,50. Ne treba zaboraviti spomenuti da je općeniti interes učenika za upis studijskih programa prilično velik te da studij upiše samo 20-25% prijavljenih studenata.

U prvoj bolonjskoj generaciji 2005./2006. prijavljeno je puno više studenata negoli na kasnijim generacijama, također i veći broj ih je upisan. Također, uvijek je upisano više gimnazijskih učenika negoli onih učenika koji dolaze iz strukovnih škola. Prosjek ocjena nije uravnotežen, kreće se od 5,00 do 3,98; ipak, uočava se da je prosjek ocjena učenika iz strukovnih škola veći. Također, kada se gleda tablica 2a3 koja prikazuje broj prijavljenih i upisanih studenata prema pojedinim studijskim grupama, uočava se da su traženije dvopredmetne kombinacije studijskih programa, a upisano je više studenata negoli u generacijama koje će uslijediti.

U svim sljedećim generacijama na prijamni ispit prijavljen je manji broj studenata, također je i manji broj upisanih. Prema prosjeku ocjena vidi se da su uspješniji učenici bili studenti koji su završili strukovnu školu, veći broj studenata su gimnazijalci. Tradicionalno je visok broj zainteresiranih studenata za studijske programe koje nudi Filozofski fakultet.

Uspoređujući podatke u tablici 2b1, zaključuje se da je u prvu bolonjsku generaciju upisano 78 studenata, a do kraja treće godine došlo ih je 49. Središnja prolaznost studenata izračunata na kraju njihove treće godine je 63%, a prosječna ocjena iznosi 3,75.

U akademskoj 2006./2007. godini upisano je 45 studenata, do treće godine došlo ih je 35. Njihova prolaznost iznosi 85 %, a prosječna ocjena na kraju druge godine studija 3,76.

Godine 2007./2008. studij je upisalo 38 studenata, do druge godine došlo ih je 34, njihova prolaznost iznosi 86 %, a prosječna je ocjena na kraju prve godine studija 3,64. Podatci za ostale godine nisu izračunani jer studenti nisu završili preddiplomski studij.

Prema neslužbenim podacima provedene ankete doznaje se da je najčešći razlog neuspješnog studiranja nezainteresiranost studenata i gubljenje volje. Uzrok pak tomu je prevelik broj obaveza na studiju ili opća nezainteresiranost prouzročena upisom studija koji nije bio prvi izbor. Osim navedenoga, nerijetko je u pitanju i trudnoća te osjećaj neuspjeha. Vrlo rijetko su u pitanju obiteljski i/ili zdravstveni problemi.

Na jednopredmetnom preddiplomskom studiju hrvatskoga jezika i književnost studenti nisu odlazili na usavršavanja u inozemstvo. Što se tiče sudjelovanja na skupovima, nekoliko je studenata sudjelovalo na skupu Zlatni danci, Dani Dobriše Cesarića.

Pri Odsjeku za hrvatski jezik i književnost djeluju dva studentska časopisa, Hrvatistika i Aleph. Oba časopisa vode studenti i u njemu objavljuju svoje radove. Konkretnog službenog broja studenata koji su uključeni u rad časopisa nema, dio studenata čini stalno uredništvo, a drugi dio studenata su suradnici koji povremeno objavljuju.

Najčešći dobitnici Rektorove nagrade studenti su hrvatskoga jezika i književnosti.

Mnogi studenti primaju stipendije, ne postoji službeni podatak koliko studenata prima koju stipendiju, ali najčešće su stipendije državna, gradska i županijska.

Studenti ne sudjeluju u znanstvenim projektima, sudjeluju u onima koji su stručnoga tipa, vezani uz struku. Tako su primjerice organizirani Dani hrvatskoga jezika na kojima su studenti održali referate o određenim temama vezanim uz jezikoslovlje. Osim toga, studenti hrvatskoga jezika i književnosti u suradnji s Umjetničkom akademijom u Osijeku osmislili su performans koji je izveden u foaeju Hrvatskoga narodnog kazališta u Osijeku. Projekt je naslovljen *Čitajući vrijeme prolazi – Prvih Držićevih 500 godina*. Organiziran je radi populariziranja hrvatskoga komediografa Marina Držića u godini u kojoj se slavila 500. godišnjica njegova rođenja.

Od ostalih projekata i izvannastavnih aktivnosti treba istaknuti i zbornike kojih je posljednjih godina povećani broj i koji pokazuju zainteresiranost studenata i profesora za dodatni rad. Ti su zbornici: *Držić u indeksu* (ur. M. Tatarin, T. Damjanović, M. Ek), *RAD NA DAR - RaDaR* (ur. V. Rišner, Z. Šundalić) te *Slovo o slovu* (ur. M. Lukić).

Provedenom kratkom anketom i intervjuom doznaje se da su studenti uglavnom zadovoljni studijskim programom. Kao najveći značaj ističu raznolikost kolegija, zanimljive predavače, različite dodatne aktivnosti u okviru obvezne nastave, ali i izvan nje. Od nedostataka ističu premali broj izbornih kolegija, neodgovarajući prostor u kojemu se izvodi nastava te neusklađenost u zahtjevima nekih kolegija s Bolonjskim procesom.

6b. Nastavnici

Na jednopredmetnom je preddiplomskom Studiju hrvatskog jezika i književnosti stalno zaposleno 10 nastavnika, što dovodi do omjera **1: 10,4** (10 nastavnika u odnosu na 104 studenta). Taj je omjer zadovoljavajući.

Uz stalno zaposlene nastavnike 9 je vanjskih suradnika, što je prevelik broj. Neki su nastavnici preopterećeni nastavnim obvezama, što pokazuje broj njihovih norma-sati:

- profesori: Ružica Pšihistal (6,75), Loretana Farkaš (6,125), Sanda Ham (6,00), Branka Brlenić-Vujić (6,00), Zlata Šundalić (6,00)
- asistenti: Jakov Sabljčić (3,375)

Znanstvena se djelatnost potvrđuje objavljivanje znanstvenih radova te sudjelovanjem u radu znanstvenoistraživačkih projekata. Profesori Odsjeka za hrvatski jezik i književnost voditelji su šest projekata, i to:

Jezik hrvatskoglagoljskih tiskanih brevijara
voditelj projekta: Ivan Jurčević

Slavonski dijalekt
voditeljica projekta: Ljiljana Kolenić

Kulture u doticaju: stoljetni hrvatski i crnogorski književni identiteti
voditelj projekta: Milorad Nikčević

Jezik i stil zavičajne periodike
voditeljica projekta: Vlasta Rišner

Kultura i identitet u slavonskom književnom dokumentarizmu
voditeljica projekta: Helena Sablić Tomić

Rubni žanrovi u hrvatskoj književnosti 18. stoljeća
voditeljica projekta: Zlata Šundalić

Osim uključenosti u navedene, neki su nastavnici uključeni u projekte čiji nositelji nisu profesori s Odsjeka za hrvatski jezik i književnost osječkoga Filozofskoga fakulteta nego profesori s fakulteta u Zagrebu, Zadru, Rijeci, Grazu ili Pečuhu. Ukupnu uključenost nastavnika u projekte pokazuju sljedeći podatci:

- u projekte je uključeno 26 nastavnika, što iznosi 76 %
- od tih je nastavnika 14 profesora i 12 asistenata, među kojima su 2 viša asistenta
- u rad projekata uključeno je 5 znanstvenih novaka.

U projekt nije uključeno 8 nastavnika (24 %), i to dvoje profesora (Ružica Pšihistal, Ana Pintarić) i šestero asistenata (Ana Mikić, Ivana Pašalić, Dubravka Brunčić, Sanja Jukić, Vesna Bjedov, Dragica Dragun).

Analizom rezultata studentske ankete potvrđuje se da studenti pohađaju 85 % nastave, ali nisu u dovoljnoj mjeri zadovoljni vremenom njezina održavanja (vrijeme održavanja ocjenjuju s 3,8), prostorom, tj. mjestom (4,02) ni veličinom skupina (4,06). Na sva ostala pitanja studenti odgovaraju ocjenom višom od vrlo dobre, ali su među tim ocjenama najnižom ocijenili jasnoću kriterija procjene (4,01) te jasnoću izlaganja (4,02). Iako su većinom upućeni u obveze koje trebaju izvršiti (4,37), isticanje tih obveza treba biti još jasnije (ocjena je 4,37), kao i obavještanje o nastavnim ciljevima (ocjena: 4,27) i sadržajima, koje su studenti ocijenili s ocjenom 4,3. Iako korektnost nastavnika nije zabrinjavajuća, nego zadovoljavajuća (ocjena: 4,28), može se poboljšati, kao i pristupačnost i susretljivost nastavnika (4,26).

6c. Prostor, oprema i novčana sredstva koja su potrebna za izvođenje studijskog programa

U zgradi Filozofskoga fakulteta nalazi se: 21 učionica, 47 kabineta za nastavnike, 2 informatičke učionice, svečana dvorana, knjižnica s čitaonicom i knjižnica s čitaonicom za strane jezike, tiskara, 1 soba za Studentski zbor, studentska kantina i službene prostorije. Unutrašnji je prostor temeljito obnovljen (učionice, hodnici, kabineti, struja, voda, sanitarni čvorovi), oplemenjen je i okoliš (zelenilom i cvijećem), a za druženje je u dvorištu uređena sjenica s cvijećem. Sve su učionice opremljene suvremenim nastavnim pomagalicama. Također je uređeno i suvremenim nastavnim pomagalicama opremljeno 5 specijaliziranih učionica: za nastavu pedagogije, metodike, jezičnih vježbi stranih jezika te dvije informatičke učionice. Budući da na našem Fakultetu studiraju i studenti s posebnim potrebama, ugrađeno je dizalo, prilagođen je pristup zgradi, a uređene su i prilagođene sanitarne prostorije. Ipak, postojeći broj predavaonica ne zadovoljava obrazovne potrebe, pa tako i potrebe za kvalitetno izvođenje nastave jednopredmetnog preddiplomskog studija Hrvatskog jezika, velikim dijelom radi toga što se u ovom trenutku predavaonicama koristi i Učiteljski fakultet. Što se tiče opreme, Fakultet kontinuirano nabavlja nastavnu opremu i uređuje učionički prostor. Studenti su u mogućnosti koristiti 10 računala izvan nastave. Ta se računala nalaze u posebnoj prostoriji knjižnice. Međutim, broj računala i prostor za njihovo korištenje trebao bi se povećati. Osim toga, nastavnički su kabineti neprikladni za konzultacije i znanstveni rad. Novčana sredstva dolaze uglavnom iz državnog proračuna i nisu dovoljna za pokrivanje osnovnih troškova poslovanja, odnosno za kupovinu znatnije količine stručne literature.

6d. Suradnja s drugim ustanovama

Već dugi niz godina Fakultet održava suradnju s nizom fakulteta u zemlji i inozemstvu, i to na razini zajedničkih projekata, znanstvenih skupova, stvaranjem zajedničkih zbornika radova, razmjenom nastavnika i studenata. Višegodišnju suradnju Fakultet je uspostavio sa sveučilištima u Grazu, Augsburgu, Budimpešti, Mariboru, Oslu, Mostaru, Tuzli, Zenici, Parmi, Lavovu, Ljubljani, Poznanju, Becu, New Jerseyu, Eisenstadtu, Krakovu, Pečuhu, Minsku, Subotici, Sofiji. U tijeku su pripreme koje bi trebale dovesti do povećane razmjene nastavnika i suradnika (potpisivanje bilateralnih ugovora, ERASMUS program i sl.).

7. Razina usporedivosti studijskog programa s akreditiranim srodnim studijskim programom u Hrvatskoj i u zemljama EU.

Program jednopredmetnog preddiplomskog studija Hrvatskoga jezika i književnosti načelno se podudara sa studijskim programima fakultetâ u Zagrebu, Splitu, Rijeci i Zadru. Na inozemnim sveučilištima kroatistika uglavnom nije samostalan studij, nego se nalazi u okviru katedara za slavističke studije, pa usporedba programa nije moguća.

RADNA SKUPINA:

Izv. prof. dr. sc. Zlata Šundalić; zлата.sundalic@os.t-com.hr

Mr. sc. Vesna Bjedov, asistentica; vbjedov@ffos.hr

Dr. sc. Jakov Sabljic, asistent; jsabljic@ffos.hr

Jelena Lachner, studentica; jelkica_hr_send@yahoo.com

ANALIZA STUDIJSKOG PROGRAMA DVOPREDMETNOG PREDDIPLOMSKOG STUDIJA HRVATSKOG JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI

1. Opravdanost izvođenja studijskog programa

Prema analiziranom studijskom programu u razdoblju od ak. 2006./2007. do ak. 2008./2009. interes za ovaj studij je porastao (ak. g. 2006./2007. - prijavljeno 230, upisano 55; ak. g. 2007./2008. – prijavljeno 219, upisano 43; ak. g. 2008./2009 – prijavljeno 385, upisano 66).

O društvenoj potrebi za kadrovima koji se obrazuju prema ovom studijskom programu može se govoriti uopćeno, jer u pravilu svi završeni prvostupnici upisuju diplomski studij. Prema dostupnim podacima o broju nezaposlenih profesora hrvatskog jezika i književnosti njihov je broj u polaganom porastu: u siječnju 2010. i u veljači 2010. godine bilo ih je 29, a u ožujku 2010. godine 32 nezaposlenih. (Prema dostupnim podacima nije jasno na koje se područje odnose navedeni podatci – na grad Osijek ili na cijelu Županiju?).

- **kompetentnost naših stručnjaka** – trenutno nam nisu dostupni kriteriji kojima bismo bili u mogućnosti izvršiti procjenu kompetentnosti naših stručnjaka u usporedbi sa stručnjacima koji su završili neki srodan studij na renomiranim sveučilištima u Europi

2. Usklađenost studijskog programa s misijom i strateškim ciljevima Sveučilišta odnosno Filozofskog fakulteta

Studijski program dvopredmetnog preddiplomskog studija je u skladu s misijom i strateškim ciljevima Sveučilišta odnosno Filozofskog fakulteta.

Unapređuje se rad Odsjeka i svih katedri, jača znanstveno-istraživačka djelatnost, studenti se osposobljavaju za kvalitetno, stručno i znanstveno izvođenje nastave, poboljšana je kvaliteta i raznolikost studiranja, redovito se napreduje u znanstveno-nastavna zvanja, otvaraju se nova radna mjesta, zapošljavaju se asistenti i znanstveni novaci.

3. Prikladnost naziva studijskog programa i ishoda učenja (općih i posebnih kompetencija) koji su definirani u studijskom programu

Naziv studijskog programa i ishoda učenja koji su definirani u studijskom programu je prikladan.

4. Struktura studijskog programa

Studijski program sadrži sve potrebne dijelove (uvod, opći dio, opis obveznih i izbornih kolegija).

Jasno su naznačeni uvjeti i kriteriji upisa studenata na preddiplomski i diplomski studij, ali ne i kvote.

Studijski program sadrži popis obveznih i izbornih kolegija po semestrima, ali ne i opise svih kolegija koji su navedeni u popisu, i to:

- *Tjelesna i zdravstvena kultura*: predmet je obavezan na prvoj i drugoj godini preddiplomskog dvopredmetnog studija, a njegov opis se pojavljuje samo jedanput i to tako da je navedeno da se izvodi na prvoj godini u prvom semestru.

- *Osnove informacijske tehnologije*: u izvedbenom je planu naziv kolegija *Osnove informacijske tehnologije*, sluša se u I. semestru, a u opisu kolegija ima naziv *Informatika I (Osnove informacijske tehnologije)* i sluša se u I. i u II. semestru.

- *Osnove web designa*: kolegij je naveden u izvedbenom planu kao izborni u II. semestru, satnice 2P, ali u opisu izbornih kolegija se ne nalazi opis ovog kolegija.

Ukupan broj kolegija u studijskom programu je 42 (uz napomenu da su studenti slušali i *Uvod u Bibliju* kao izborni kolegij u II. semestru, a koji nije naveden u popisu izbornih kolegija) i nije dovoljan, kako u odnosu na obavezne, tako i u odnosu na izborne kolegije

- omjer obveznih i izbornih kolegija je 28 prema 14 (15), obavezni kolegiji nose više ECTS bodova (87 ECTS) od izbornih (41 ECTS)

- odnos broja kolegija/sati u studijskom programu posvećenih teorijskom i praktičnom radu je sljedeći: teorijski dio - predavanja (60 sati) : praktični dio – vježbe i seminari (67 sati)

- kolegiji nisu dobro raspoređeni po semestrima

5. Kolegiji u studijskom programu

- u opisima svih kolegija nedostaje šifra i ishodi učenja za pojedine kolegije (*Strani jezik – eng. I /njem. I, Strani jezik – eng. II /njem. II, Strani jezik – eng. III /njem. III, Strani jezik – eng. VI /njem. VI, Tjelesna i zdravstvena kultura, Slavenska pisma, Hrvatska sintaksa, Jezik hrvatskih glagoljaša*);

- u opisima svih kolegija nedostaju nastavne metode;

- kod pojedinih kolegija literatura nije razgraničena u obveznu i preporučenu (*Stara hrvatska književnost I, Stara hrvatska književnost II, Osnove informacijske tehnologije, Nova hrvatska književnost I, Strani jezik – eng. I /njem. I, Strani jezik – eng. II /njem. II, Osnove web designa, Engleski jezik III, Njemački jezik III, Hrvatska dijalektologija, Nova hrvatska književnost II, Engleski jezik IV, Njemački jezik IV*);

- ishodi učenja su u skladu s opisom sadržaja kolegija;

- o odnosu ishoda učenja i metoda poučavanja se ne može govoriti jer opisi kolegija ne sadrže metode poučavanja;

- sadržaj kolegija je opisan prema ključnim tematskim područjima;

- ako se odnos teorijskih i praktičnih elemenata u opisu sadržaja kolegija odnosi na odnos predavanja (teorijski dio) i vježbi/seminara (praktični dio), onda je situacija sljedeća: najveći je broj kolegija s podjednakim brojem sati predavanja i seminara/vježbi (21 kolegij), u 12 kolegija više sati pripada seminarima/vježbama, a u 8 kolegija više sati pripada predavanjima;

- u popisu obavezne literature za polaganje ispita zastupljena je recentna literatura;

- opis sadržaja kolegija odgovara nazivu kolegija i navedenoj literaturi;

- kriteriji za stjecanje ECTS bodova su naznačeni (ako student položi ispit, dobije određen broj bodova), ali ne i do kraja dorečeni (posebice onda kada studenti jednopredmetnog i dvopredmetnog preddiplomskog studija slušaju isti kolegij, a dobivaju različit broj ECTS bodova);
- ako se ECTS bodovi određuju prema *ECTS vodiču 2009. (European Credit Transfer and Accumulation System)*, prema kojemu 1 bod odgovara opterećenju od 25 do 30 sati rada studenta, onda prema tom kriteriju bodovanja kolegija nisu dobro određena;
- metode poučavanja nisu opisane u programima kolegija;
- u izvedbenim programima nisu navedeni kriteriji vrjednovanja;
- u izvedbenim je programima razvidno prevladavanje pismenoga načina provjere
- u izvedbenim je programima razvidno prevladavanje kombinacije pismenoga i usmenoga načina provjere, što je razvidno iz sljedećih podataka: kombinacija pismenog i usmenog (26), drugi oblici (pohađanje nastave – 13), samo pismeno (7), samo usmeno (2).
- na temelju izvedbenih programa nije moguće navesti strukturu načina polaganja pismenih ispita jer ponuđeni obrazac za analizu (Prilog 2. Provjera znanja, točka b) ne odgovara opisima kolegija u programu preddiplomskog dvopredmetnog studija Hrvatskog jezika i književnosti

6. Izvedba studijskog programa

6a. Studenti

- studij preddiplomskog dvopredmetnog studija Hrvatskog jezika i književnosti češće upisuju osobe ženskoga spola, domaći studenti, završeni srednjoškolci koji su češće završili gimnazije (četiri bolonjske generacije upisalo je 202 studenta), a rjeđe strukovne škole (četiri bolonjske generacije upisao je 31 student), prosjek učenika u gimnazijama neznatno je veći (oko 4,70) u odnosu na prosjek ocjena učenika u strukovnim školama (oko 4,50).
- prolaznost studenata prve bolonjske generacije je oko 3,50, druge generacije oko 3,60, a treće oko 3,40.
- razloge predugog ili neuspješnog studiranja doznali smo nakon provedene ankete: od ukupno 37 studenata dvopredmetnoga preddiplomskog studija hrvatskog jezika i književnosti (3. godina, VI. semestar) anketiran je 31 student prema *Anketi o razlozima predugog ili neuspješnog studiranja (Anketu donosimo u prilogu na kraju izvješća)*, a rezultati provedenog istraživanja su sljedeći:
- prva skupina pitanja bila je vezana za odluku o studiranju dvopredmetnoga studija hrvatskog jezika i književnosti, a dobiveni odgovori su sljedeći (uz brojeve koje su studenti zaokruživali naveli smo u obloj zagradi broj studenata koji su ih zaokružili):

1) Program studija me je zanimao.	1(0) 2(1) 3(2) 4(8) 5(20)
2) Lakše je zaposliti se sa završenim fakultetom.	1(1) 2(1) 3(3) 4(10) 5(16)
3) Nisam uspio/uspjela upisati studij koji sam htio/htjela pa mi je ovo bio drugi izbor.	1(21) 2(2) 3(1) 4(4) 5(3)
4) Ostvarivanje studentskih prava.	1(16) 2(6) 3(3) 4(5) 5(0)
5) Nešto drugo (navesti): jedna je studentica napisala: "to sam htjela od djetinjstva"	

- **proizlazi:** studenti odabiru ovaj studij jer ih zanima (64,51 %), zatim jer se lakše zapošljavaju sa završenim fakultetom (51,61 %) i jer ostvaruju studentska prava (51,61 %), a neki su ovaj studij željeli upisati „od djetinjstva“

- druga skupina pitanja bila je vezana uz otežavajuće razloge uspješnog studiranja (uz brojeve koje su studenti zaokruživali naveli smo u obloj zagradi broj studenata koji su ih zaokružili):

1) Zdravstveni problemi	1(18) 2(7) 3(5) 4(1) 5(0)
2) Financijski problemi	1(15) 2(9) 3(2) 4(3) 5(2)
3) Obiteljski problemi	1(21) 2(5) 3(2) 4(3) 5(0)
4) Privatni problemi	1(16) 2(7) 3(4) 4(2) 5(2)
5) Druge obveze	1(18) 2(3) 3(1) 4(5) 5(2)
6) Putovanje do mjesta studiranja	1(15) 2(6) 3(6) 4(3) 5(1)
7) Sadržaj studija mi se nije svidio	1(12) 2(13) 3(4) 4(2) 5(0)
8) Studiranje je za mene bilo stresno	1(8) 2(8) 3(8) 4(6) 5(1)
9) Neslaganje s jednim ili više profesora	1(25) 2(5) 3(1) 4(0) 5(0)
10) Bilo mi je teško pratiti gradivo	1(18) 2(9) 3(4) 4(0) 5(0)
11) Nisam ostvario/la pravo na sve potpise	1(30) 2(0) 3(1) 4(0) 5(0)
12) Zahtjevi studija su za mene bili preveliki	1(20) 2(5) 3(6) 4(0) 5(0)
13) Neki drugi studij me više zanima	1(26) 2(5) 3(0) 4(0) 5(0)
14) Problemi s učenjem	1(20) 2(7) 3(3) 4(1) 5(1)

- na pitanje - kakvi su to problemi s učenjem - studenti su naveli: „druge obveze (obitelj)“, „eventualna nedostupnost literature“, „nedovoljno dobro organizirana građa“, „previše gradiva, premalo vremena“, „učenje napamet“, „lijenost“, „nedostatak koncentracije i slobodnog vremena“, „umor“.

- 15) Ne odgovara mi način organizacije studija 1(7) 2(3) 3(7) 4(6) 5(6)

- kao odgovor na ovo pitanje studenti su naveli: „raspored predavanja, nadoknade vikendom“, „manjak prostorija“, „boravak na fakultetu preko cijelog dana“, „višesatna predavanja zbog dolaska profesora iz drugih gradova“, „pretrpano gradivo nekronološki usustavljeno“, „nedosljednost Bologne“, „bolje kolokviranje ispita“

- **proizlazi:** nitko od anketiranih studenata nije zaokružio da mu se program studija nije svidio, nitko od njih nije imao nesuglasica s profesorom, nikome nije teško pratiti program, svi su dobili potpise, zahtjevi programa nisu preveliki, nitko od njih nije rekao da ih zanima neki drugi fakultet

- učinkovitost studija iz aspekta uspješnosti završavanja i trajanja studija je zadovoljavajuća jer većina upisanih studenata uspješno završava godinu, odnosno upisuje višu godinu

- studijski program omogućuje usvaršavanje studenata u inozemstvu, studenti mogu sudjelovati u radu znanstvenih skupova i konferencija, mogu biti uključeni u projekte, mogu biti angažirani u izvannastavnim aktivnostima, mogu dobivati stipendije, ali o svemu tome ne postoje konkretni, brojčani podatci.

6b. Nastavnici

- na Odsjeku za hrvatski jezik i književnost zaposleno je 35 djelatnika, od kojih je 16 u znanstveno-nastavnome zvanju, dvanaest u zvanju asistenta i šest je znanstvenih novaka

- u realizaciju nastavnog plana i programa uključeni su i vanjski suradnici, što znači da navedeni broj nastavnika ne može u cijelosti samostalno izvoditi nastavu

- omjer studenata i stalno zaposlenog nastavnog osoblja je zadovoljavajući.

- procjena kvalitete nastavnog rada nastavnika prema rezultatima studentske ankete za nastavnike i studente donosi se na razini Odsjeka

- opterećenje nastavnika nastavnim radom je u granicama propisanim zakonom (nastavnici imaju odgovarajući broj norma sati)

6c) Prostor, oprema i novčana sredstva koja su potrebna za izvođenje studijskog programa

- postojeći prostori i oprema ne omogućuju u cijelosti kvalitetnu izvedbu studijskog programa
- nužna poboljšanja bi trebala obuhvatiti: veći broj prostorija s kompletnom opremom (računala, dijaprojektori, klimatiziranost prostorija, ...)

7. Razina usporedivosti studijskoga programa s akreditiranim srodnim studijskim programom u Hrvatskoj i u zemljama EU

a)

- program je u velikoj mjeri usporediv s programom preddiplomskog studija kroatistike FF-a u Zagrebu, Rijeci, Zadru
- studij kroatistike u Zagrebu - nudi mnogo veći broj izbornih predmeta; obvezni predmeti su bolje raspoređeni po semestrima; većini predmeta dodijeljen je jedan do dva ECTS boda više (kod usporedivih predmeta)
- studij hrvatskog jezika i književnosti u Rijeci - također je usporediv, ali ima više obveznih predmeta, broj izbornih je podjednak, bolja je raspoređenost obveznih predmeta
- jednopredmetni studij hrvatskoga jezika i književnosti u Zadru – svi kolegiji nose 5 bodova, a kod nas različit broj bodova; dvopredmetni studij ne postoji
- preddiplomski dvopredmetni studij u Splitu (nemoguće je usporediti, jer program nije dostupan na internetu) – u cijelosti nosi 90 bodova, a naš studij 180 ECTS
- općenito gledajući, predmet koji se na našem studiju sluša u okviru jednog kolegija, na usporedivim studijima u Hrvatskoj podijeljen je na više kolegija, npr. povijest jezika, dijalektologija, usmena književnost, svjetska književnost itd., broj izbornih i obveznih kolegija je veći na drugim studijima nego na našem studiju

b)

- studiji izvan Hrvatske nisu usporedivi s našim studijskim programom jer su to većinom lektorati ili se hrvatski jezik i književnost uče u okviru slavističkih studija

8. Planovi za poboljšanje

- u odnosu na studijski program dvopredmetnog preddiplomskog studija hrvatskog jezika i književnosti trebalo bi promisliti logičnost i smislenost cijelog programa (npr. program studija bi trebao u cijelosti obuhvatiti hrvatsku književnost, i staru i novu, jer u postojećem programu nije zastupljena hrvatska književnost 18. stoljeća i u odnosu na novu hrvatsku književnost, programom nije obuhvaćena suvremena književnost)
- za što kvalitetniju realizaciju studijskog programa potrebno je kadrovski proširiti Odsjek
- povećati broj izbornih kolegija
- u izvođenju nastave iz izbornih programa potrebno je ograničiti broj studenata u skupini (na npr. 20!) kako bi se kvalitetnije moglo raditi
- osigurati financijska sredstva za publiciranje vrijednih studentskih radova u obliku zbornika ili koautorskih knjiga
- uključiti studente u znanstveno-istraživački rad (skupovi, projekti itd.)
- osigurati financijska sredstva za terensku nastavu
- potaknuti međusveučilišnu i međunarodnu suradnju.

Prilog 3. Anketa o razlozima predugog ili neuspješnog studiranja

Pred Vama je anketa kojom nastojimo utvrditi poteškoće s kojima se naši studenti susreću tijekom studiranja. Na temelju podataka dobivenih ovom anketom nastojat ćemo razvijati sustav potpore studentima, stoga Vas molimo da odgovorite što iskrenije.

Opći podaci:

Studij _____

Godina studija _____

Status: _____

U kojoj mjeri su pojedini razlozi utjecali na odluku da upišete ovaj studij?

Uz svaku od navedenih tvrdnji označite svoj odgovor brojem od 1 do 5, pri čemu 1= uopće ne, 5 = izrazito

6) Program studija me je zanimao.	1 2 3 4 5
7) Lakše je zaposliti se sa završenim fakultetom.	1 2 3 4 5
8) Nisam uspio/uspjela upisati studij koji sam htio/htjela pa mi je ovo bio drugi izbor.	1 2 3 4 5
9) Ostvarivanje studentskih prava.	1 2 3 4 5
10) Nešto drugo (navesti) _____	

U kojoj mjeri su Vam pojedini razlozi otežavali uspješno studiranje?

Uz svaku od navedenih tvrdnji označite svoj odgovor brojem od 1 do 5, pri čemu 1= uopće ne, 5 = izrazito

16) Zdravstveni problemi	1 2 3 4 5
17) Financijski problemi	1 2 3 4 5
18) Obiteljski problemi	1 2 3 4 5
19) Privatni problemi	1 2 3 4 5
20) Druge obveze	1 2 3 4 5
21) Putovanje do mjesta studiranja	1 2 3 4 5
22) Sadržaj studija mi se nije svidio	1 2 3 4 5
23) Studiranje je za mene bilo stresno	1 2 3 4 5
24) Neslaganje s jednim ili više profesora	1 2 3 4 5
25) Bilo mi je teško pratiti gradivo	1 2 3 4 5
26) Nisam ostvario/la pravo na sve potpise	1 2 3 4 5
27) Zahtjevi studija su za mene bili preveliki	1 2 3 4 5
28) Neki drugi studij me više zanima	1 2 3 4 5
29) Problemi s učenjem	1 2 3 4 5
Kakvi? _____	
30) Ne odgovara mi način organizacije studija	1 2 3 4 5
Navesti što _____	
31) Nešto drugo (navesti) _____	

RADNA SKUPINA
Doc. dr. sc. Branko Kuna
Ana Mikić, asistentica
Silvija Ćurak, asistentica
Domagoj Kostanjevac, student

ANALIZA

STUDIJSKOGA PROGRAMA DIPLOMSKOG JEDNOPREDMETNOG

STUDIJA HRVATSKOGA JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI – NASTAVNI

SMJER

1. Opravdanost izvođenja studijskoga programa

Studijski program se izvodi od ak. 2008/09. Te godine svi studenti koji su položili završni ispit na dodiplomskom studiju upisali su i diplomski studij, a riječ je o 40 studenata. Sljedeće 2009/10. godine odziv je bio nešto manji jer je pokrenut književno-istraživački smjer tako da je od upisalo studenata.

Društvena potreba za kadrovima – upotrijebiti podatke iz referade

2. Usklađenost studijskog programa s misijom i strateškim ciljevima Sveučilišta, odnosno Filozofskog fakulteta

Program nastavnog smjera diplomskog studija hrvatskog jezika i književnosti jednim se dijelom oslanja na poslanje Fakulteta te njegove strateške ciljeve i misiju. S jedne strane širok spektar stručnih, ali i teorijskih kolegija omogućuje budućim nastavnicima zadovoljavanje njihovih obrazovnih potreba, osposobljava ih za samostalno pripremanje i izvođenje nastave hrvatskog jezika i književnosti u osnovnim i srednjim školama te razvija sposobnost samoanalize i samovrednovanja vlastite nastave, ali i za organiziranje i provođenje primjenjivih istraživanja u cilju unaprjeđivanja odgojne prakse, te im osigurava kvalitetu i konkurentnost na tržištu rada, dok je s druge strane zanemarena suradnja s visokoškolskim ustanovama u Hrvatskoj i inozemstvu što studentima onemogućuje mobilnost.

3. Prikladnost naziva studijskog programa i ishoda učenja (općih i posebnih kompetencija) koji su definirani u studijskom programu

Naziv studijskoga programa koji se stječe po završetku studijskoga programa tradicijski je utemeljen te je potpuno u skladu s ishodima učenja, preporukama strukovnih udruga, jasan je i prepoznatljiv na tržištu rada te je dobro izabran.

4. Struktura studijskoga programa

Studijski je program u skladu s Pravilnikom za provedbu postupka vrednovanja studijskih programa, čl. 4, koji je donešen 2009. godine na 8. sjednici Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

U studijskom su programu jasno navedeni uvjeti i kriteriji upisa studenata. Također su navedeni i uvjeti upisa studenata u višu godinu studija.

Popis se obveznih kolegija po semestrima i njihov opis nalaze u studijskom programu, no kod popisa izbornih kolegija postoje neujednačenosti u popisu i opisu izbornih kolegija. Naime, opisi su za pojedine izborne kolegije navedeni u studijskom programu, ali nisu u popisu izbornih kolegija. Konkretno, to su sljedeći kolegiji: Teorija usmene književnosti,

Teorija stila I i II, Molitvenici, Hrvatska i europska avangarda u prvoj polovici XX. stoljeća. Isto su tako određeni opisi izbornih kolegija navedeni u studijskom programu, ali nisu u popisu izbornih kolegija za ak. god. 2009./2010. To su sljedeći kolegiji: *Jezik zagrebačke filološke škole, Autobiografska proza, Popularna kultura, Tema kroz vrijeme, Intermedijalnost, Boro Pavlović, Značenje i uporaba hrvatskih padežnih oblika.*

U studijskom je programu za 1. godinu diplomskoga studija – nastavni smjer navedeno šest obveznih kolegija, a izbornih je kolegija ponuđeno dvadeset i sedam. Od toga je broja za ak. god. 2009./2010. izbornih kolegija ponuđeno devetnaest, što je dovoljan broj da bi studenti ostvarili 30 ECTS bodova u semestru, odnosno 60 ECTS bodova u akademskoj godini. Konkretno, studenti pored tri obvezna kolegija u semestru moraju izabrati još tri do četiri izborna kolegija za potreban broj ECTS bodova. U 2. je godini većina sati posvećena praktičnom radu, odnosno nastavi i izradi diplomskoga rada, no i u 2. godini studenti moraju izabrati tri do četiri izborna kolegija za ostvarenje potrebnih ECTS bodova.

U odnosu na broj sati posvećenih teorijskom i praktičnom radu, u prvoj je godini diplomskoga studija jednak broj sati predavanja i seminara, a u drugoj je godini veći broj sati posvećen praktičnom radu. Kolegiji su dobro raspoređeni po semestrima.

5. Kolegiji u studijskom programu

Opisi pojedinih kolegija sadrže sve potrebne elemente. Ishodi su učenja jasno definirani i u skladu su s opisima sadržaja kolegija te metoda poučavanja i metoda vrjednovanja stečenih kompetencija. Također je i sadržaj kolegija opisan prema ključnim tematskim područjima. Odnos teorijskih i praktičnih elemenata u opisu sadržaja kolegija je podjednak, dok je praktičnih elemenata više u opisu sadržaja izbornih kolegija.

Suvremena su postignuća iz adekvatnoga predmetno-znanstvenoga područja uključena u sadržaj pojedinoga kolegija, a u obveznoj je literaturi zastupljena recentna literatura.

Metode su poučavanja i vrjednovanja u skladu sa sadržajem kolegija. U studijskom su programu opisani kriteriji, odnosno uvjeti za stjecanje ECTS bodova. ECTS bodovi pridijeljeni su na način da definiraju sve obveze studenata, dakle dobro su određeni s obzirom na opterećenja studenata koje proizlazi iz opisa kolegija.

Metode vrjednovanja su odgovarajuće, a kriteriji su vrjednovanja dostupni studentima. U provjerama znanja prevladavaju sljedeći oblici: pismeni, usmeni i seminarski rad, no u nekim je kolegijima samo naveden seminarski rad kao uvjet za polaganje ispita. U određenim su kolegijima pak navedeni samo kolokviji kao uvjet za polaganje ispita.

6. Izvedba studijskog programa

6a. Studenti

Profil studenata

Spol:

Domaći: *upotrijebiti podatke iz referade*

Uglavnom studenti koji upisuju ovaj smjer bili su izvrsni učenici

U vezi s izvedbom programa provedena je anketa u kojoj je sudjelovalo 37 studenata 2. godine diplomskog jednopredmetnog studija hrvatskog jezika i književnosti. Rezultati su obrađeni jednostavnom deskriptivnom analizom, navođenjem postotaka za svaki odgovor. U ovom izvješću neće biti prikazani svi rezultati, već će se izdvojenim odgovorima pokušati prikazati razmišljanja studenata o studiju. Iako 17 studenata (46 %) misli da je diplomski studij u usporedbi s preddiplomskim organiziran na istoj razini, bitno je istaknuti da ih 12

(32%) misli da je organiziran lošije. 20 studenata (54%) misli da nije bilo dovoljno izbornih kolegija po semestru, a nijedan ne misli da ih je bilo onoliko koliko treba. 29 studenata (78 %) izjavilo je da su obveze na kolegijima (seminari, broj stranica literature za ispit, sati predavanja) djelomično usklađene s ECTS bodovima. Važno je istaknuti da 35 studenata (95 %) misli da je broj studenata na izbornim kolegijima prevelik, a 27 (73%) da je broj studenata na seminarskoj nastavi obveznih kolegija prevelik. Što se tiče broja kolokvija, 19 studenata (51 %) misli da ih je bilo onoliko koliko treba, a 17 (46%) da ih je bilo nedovoljno, što ukazuje na izrazitu podjelu mišljenja oko kolokvija. O tome koliko je nastava na diplomskom studiju povećala njihovo stručno znanje, 26 studenata (70%) izjavilo je da im je stručno znanje povećano ovisno o kolegiju, a kako nisu izjavljivali koji su to kolegiji, trebalo bi vidjeti koji su to kolegiji i koliko ih ima na diplomskom studiju. Što se tiče rasporeda sati u tjednu (po danima), 30 studenata (81%) misli da je načinjen neravnomjerno. Ukupni dojam o diplomskom studiju uglavnom je dobar (to je izjavilo 22 studenata (59%)), ali je 13 studenata (35%) izjavilo da je ukupni dojam loš, što nije zanemariv broj. U vezi s prijedlozima za poboljšanje diplomskoga studija, ističu se sljedeći prijedlozi: 17 studenata (46%) reklo je da treba ponuditi veći broj izbornih kolegija, 7 studenata (19 %) misli da treba nadopuniti znanja iz nekih obveznih kolegija s preddiplomskog studija koji se nisu mogli slušati u punom opsegu, 5 je studenata (14%) predložilo veću organiziranost, 8 je studenata (22%) predložilo da s praksom treba početi prije zadnjeg semestra.

6b. Nastavnici

Nastavu na studiju uglavnom izvode profesori i asistenti koji su zaposleni na Filozofskom fakultetu

6d. Suradnja s drugim ustanovama

Velika zastupljenost pedagoško-psiholoških, didaktičkih i metodičkih kolegija nameće suradnju sa srodnim visokim učilištima pa se dio nabrojanih kolegija izvodi u suradnji s Visokom učiteljskom školom Sveučilišta u Osijeku. Nadalje, kolegiji *Metodika nastave (teorije) učenja hrvatskog jezika* te *Metodika nastave književnosti I. i II.*, osim suradnje s kulturnim i znanstvenim ustanovama u Slavoniji (Centar HAZU za jezik i književnost, izdavačke kuće, knjižnice, kazališta, muzeji), podrazumijevaju suradnju, koja je do sada bila uspješna, s osnovnim i srednjim školama u kojima se studenti, slušajući predavanja mentora, izvodeći nastavu, sudjelujući na roditeljskim sastancima te školskim sjednicama osposobljavaju za uspješnu izvedbu osnovnoškolskih i/ili srednjoškolskih nastavnih programa, ali i za druge segmente rada u školi.

7. Razina usporedivosti studijskog programa s akreditiranim srodnim studijskim programima u Hrvatskoj i u zemljama EU-a?

Uspoređujući studijski program diplomskog jednopredmetnog studija hrvatskog jezika i književnosti na Filozofskom fakultetu u Osijeku s ostalim srodnim studijima u Hrvatskoj (Filozofski fakulteti u Zagrebu, Splitu, Rijeci, Zadru, Puli), globalno se može reći da je on usporediv i sličan te da daje slične kompetencije studentima na svim fakultetima, ali postoje određene razlike - u Splitu postoji samo dvopredmetni studij hrvatskog jezika i književnosti, razlikuje se raspored kolegija po semestrima od fakulteta do fakulteta, u Zadru, Puli i Zagrebu osim metodičko-pedagoške skupine kolegija slušaju se, kao obvezni kolegiji, i kolegiji vezani uz struku, dok su u Osijeku obvezni kolegiji samo iz metodičko-pedagoške skupine, praksa

nije svima u posljednjem semestru niti je svima posljednji semestar slobodan za izradu diplomskog rada (u Rijeci, Zadru i Zagrebu u posljednjem semestru slušaju se i neki kolegiji). Studijski program jamči vertikalnu mobilnost studenata u nacionalnom i međunarodnom prostoru visokog obrazovanja, ali se postavlja pitanje određivanja ECTS bodova jer se oni za većinu kolegija razlikuju od fakulteta do fakulteta, a iz programa nije jasno radi li se o drukčijem opterećenju studenata, što bi opravdalo davanje različitih ECTS bodova, ili se bodovi daju proizvoljno, ne vodeći računa o opterećenju studenata i pravilniku o ECTS bodovima, što bi moglo utjecati na nacionalnu i međunarodnu mobilnost.

Uspoređujući studijski program diplomskog jednopredmetnog studija hrvatskog jezika i književnosti na Filozofskom fakultetu u Osijeku sa srodnim studijima u zemljama EU-a (Pečuh, Brno – Masarykovo sveučilište, Sofija, Sorbonne, Humboldtovo sveučilište), dolazi se do zaključka da oni nisu usporedivi jer se na tim inozemnim studijima ne omogućuju jednake kompetencije studentima, ne osposobljavaju se za profesore hrvatskog, već se hrvatski proučava zajedno s drugim jezicima (u Brnu je studij povezan s drugim jezicima (slavenskim, ali i engleskim, njemačkim, španjolskim), malo je kolegija vezano uz hrvatski jezik i književnost, u Sofiji postoji samo preddiplomski studij i to hrvatske i srpske filologije, na Sorbonni se radi o diplomskom studiju srpskog, hrvatskog i bosanskog, na Humboldtovu sveučilištu radi se o diplomskom studiju slavenske književnosti i diplomskom studiju slavenskih jezika) ili nije ni riječ o pravom studiju, kao što je slučaj u Pečuhu gdje se hrvatski proučava na slavenskim studijima u obliku seminara (*full time form of training*) i predaju samo lektori.

RADNA SKUPINA
Doc. dr. sc. Milica Lukić
Ivan Trojan, asistent
Dubravka Brunčić, asistentica
Andrea Vučetić

ANALIZA

DVOPREDMETNOG DIPLOMSKOGA STUDIJA HRVATSKOGA JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI - NASTAVNI SMJER

1. Opravdanost izvođenja studijskog programa

Prema podacima za ak. 2008./2009. god. interes za studij prema analiziranom studijskom programu izgleda ovako: Hrvatski jezik i književnost i Engleski jezik: 5 studenata; Hrvatski jezik i književnost i Povijest: 10 studenata; Hrvatski jezik i književnost i Pedagogija: 15 studenata; Hrvatski jezik i književnost i Filozofija: 5 studenata.

Opravdanost izvođenja studijskoga programa ne bi trebalo promatrati isključivo prema upisnim kvotama i zainteresiranosti za studij nego i s obzirom na to da završetkom trogodišnjega dodiplomskog studija studenti teško mogu pronaći posao u struci. Pohađanje je dvogodišnjega diplomskog studija u skladu s tim ne samo opravdano nego i nužno.

2. Usklađenost studijskog programa s misijom i strateškim ciljevima Sveučilišta odnosno Filozofskog fakulteta

"Poslanje je Filozofskog fakulteta osigurati i postići izvrsnost u svakom području svoga obrazovnog i znanstvenog djelovanja na razini matičnog sveučilišta, te na nacionalnoj i međunarodnoj razini. Na osnovi odobrenih obrazovnih i znanstvenih programa budući stručnjaci proširuju spoznaje i stječu raznolike vještine čime Filozofski fakultet pridonosi boljitku Sveučilišta, Osječko-baranjske županije, a šire i hrvatskog društva u cjelini. Strateški plan Fakulteta polazi od zamisli Fakulteta kao snažnog društveno-humanističkog središta usmjerenog na sustavno razvijanje i unaprjeđivanje djelatnosti svih njegovih odsjeka i katedara, jačanje znanstveno-istraživačkih jedinica i izvedbu nastavnih programa koji osiguravaju studentima stjecanje znanja i vještina primjerenih izazovima suvremene Hrvatske. Sveučilišni studij osposobljava studente za obavljanje poslova u znanosti i visokome obrazovanju, u osnovnome i srednjem obrazovanju, u poslovnome svijetu, javnom sektoru i društvu općenito te ih osposobljava za razvoj i primjenu znanstvenih i stručnih dostignuća." Tako su definirani misija i strateški ciljevi Filozofskoga fakulteta, međutim – manjkavost se obrazovanja studenata prema bolonjskome procesu potvrđuje svakim danom. Kada je riječ o dvopredmetnome diplomskom studiju Hrvatskoga jezika i književnosti – nastavni smjer – bjelodano je da u programu nedostaju obvezni stručni kolegiji (i jezikoslovni i književnoznanstveni) neophodni za oblikovanje fundamentalnih znanja o struci, te velik broj sati teorijske u odnosu na praktičnu nastavu, što dovodi u pitanje usklađenost studijskoga programa s misijom i strateškim ciljevima Sveučilišta odnosno fakulteta.

3. Prikladnost naziva studijskog programa i ishoda učenja (općih i posebnih kompetencija) koji su definirani u studijskom programu

Naziv studija korespondira s definiranim ishodima učenja za kolegije na dvopredmetnome diplomskom studiju Hrvatskoga jezika i književnosti – nastavni smjer. Nakon završenog diplomskog studija Hrvatskog jezika i književnosti - nastavni smjer studenti su kao nastavnici hrvatskog jezika i književnosti osposobljeni za samostalno izvođenje nastave hrvatskog jezika i književnosti u osnovnim i srednjim školama. Osim toga, osposobljeni su za lekturu na kroatističkim katedrama diljem svijeta, gdje mogu promicati književna i jezična znanja stranim studentima kroatističkoga usmjerenja. Završetkom diplomskog studija Hrvatskog jezika i književnosti stječe se akademski naziv: magistar/magistra hrvatskoga jezika i književnosti. Prema dosadašnjim iskustvima, studenti koji su završili studij Hrvatskoga jezika i književnosti zapošljavaju se uglavnom kao profesori hrvatskoga jezika i književnosti u osnovnim i srednjim školama, kao lektori u novinskim kućama, na televiziji ili radiju. Iako je u ovom slučaju riječ o studentima koji studiraju prema novomu ustroju kakav nalaže bolonjski proces, tržište rada za njih i dalje ostaje isto, kao što je prethodno navedeno.

4. Struktura studijskog programa

Studijski program prema Pravilima za provedbu postupka vrednovanja studijskih programa sadrži sve potrebne dijelove (uvod, opći dio, popis obveznih i izbornih predmeta s točno definiranim brojem sati (P, S, V) i ECTS bodova, definiranim uvjetima upisa studenata u višu godinu studija, popis kolegija koji se nude studentima drugih studija FF i ostalih sastavnica Sveučilišta, opis obvezatnih i izbornih predmeta, uvjete izvođenja studija, popis nositelja kolegija, podatke o angažiranim nastavnicima, popis nastavnih baza za obavljanje stručne prakse, broj studenata koji se mogu upisati na studij, procjenu troškova po studentu, način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe studijskog programa te način sudjelovanja studenata u ocjenjivanju nastavnog programa, ishode učenja). U studijskom je programu 20 kolegija. Obveznih je 6 kolegija, a izbornih 14. Omjer ECTS bodova između obveznih i izbornih kolegija u 1. semestru iznosi 16 : 13, u drugome semestru 12 : 22, a u trećemu 6 :19. Evidentno je da je broj ECTS bodova za izborne kolegije veći jer je riječ i o većem broju kolegija. Broj sati posvećen teorijskom radu (približno 900 sati u prva tri semestra) znatno preteže u odnosu na praktični rad (120 sati u IV. semestru). Raspoređenost kolegija po semestrima je upitna, a uključenost obvezatnih stručnih predmeta nedostatan jer nastavni smjer ima kao obvezne uglavnom pedagoško-psihološke, didaktičke i metodičke kolegije. Teorijskom su radu posvećena 3 od ukupno 4 semestra. Jedan se semestar (120 sati) odnosi na izradu diplomskoga rada i nastavnu praksu.

5. Kolegiji u studijskom programu

OBVEZNI

Psihologija odgoja i obrazovanja

Opis kolegija ne sadrži sve potrebne elemente jer nije naznačeno sljedeće: šifra kolegija, ciljevi kolegija, ishodi učenja, sadržaj kolegija, nastavne metode te način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe kolegija (iako bi se uspješnost mogla zaključiti prema ocjenama). O odnosu se teorijskih i praktičnih elemenata u opisu sadržaja kolegija ne može govoriti, s

obzirom na to da nisu naznačeni. O suvremenim se postignućima iz predmetno-znanstvenog područja, eventualno uključenih u sadržaj kolegija ne može govoriti iz istoga razloga. Popis obvezne literature obuhvaća tekstove objavljene u vremenskom razdoblju od 1995. do 2005. godine, stoga se može govoriti o recentnosti istih. Ne može se utvrditi odgovara li opis sadržaja kolegija nazivu kolegija i navedenoj literaturi, s obzirom na to da nije opisan sadržaj kolegija. Metode poučavanja nisu navedene. Vrednovanje se vrši na temelju pismenog i usmenog ispita. Nisu opisani kriteriji za stjecanje ECTS bodova. S obzirom na to, ne može se zaključiti jesu li opisani ECTS bodovi u skladu s opterećenjem studenata i definiraju li sve obaveze studenata. Ne uočava se jesu li metode vrednovanja odgovarajuće. Znanja i sposobnosti studenta provjeravaju se samo putem usmenih ili pismenih ispita.

Metodika nastave književnosti I. – Teorija školske recepcije književnosti

Opis kolegija ne sadrži sve potrebne elemente jer nije naznačeno sljedeće: šifra kolegija, ciljevi kolegija, sadržaj kolegija, nastavne metode te način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe kolegija (iako bi se uspješnost mogla zaključiti prema ocjenama). Ishodi su učenja navedeni. O odnosu se teorijskih i praktičnih elemenata u opisu sadržaja kolegija ne može govoriti, s obzirom na to da nisu naznačeni. O suvremenim se postignućima iz predmetno-znanstvenog područja, eventualno uključenih u sadržaj kolegija ne može govoriti iz istoga razloga. Popis obvezne literature obuhvaća tekstove objavljene u vremenskom razdoblju od 1969. do 1999. godine. Ne može se utvrditi odgovara li opis sadržaja kolegija nazivu kolegija i navedenoj literaturi, s obzirom na to da nije opisan sadržaj kolegija. Metode poučavanja nisu navedene. Vrednovanje se vrši s pomoću pismenog i usmenog ispita, seminarskog rada (usmeni referat, pismeni domaći rad), kolokvija i praktičnog rada. Nisu opisani kriteriji za stjecanje ECTS bodova. S obzirom na to, ne može se zaključiti jesu li opisani ECTS bodovi u skladu s opterećenjem studenata i definiraju li sve obaveze studenata. Ne uočava se jesu li metode vrednovanja odgovarajuće. Znanja i sposobnosti studenta provjeravaju se putem pismenog i usmenog ispita, seminarskog rada (usmeni referat, pismeni domaći rad), kolokvija i praktičnog rada.

Metodika nastave (teorija) učenja hrvatskoga jezika

Opis kolegija ne sadrži sve potrebne elemente jer nije naznačeno sljedeće: šifra kolegija, ciljevi kolegija, sadržaj kolegija, nastavne metode te način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe kolegija (iako bi se uspješnost mogla zaključiti prema ocjenama). O odnosu se teorijskih i praktičnih elemenata u opisu sadržaja kolegija ne može govoriti, s obzirom na to da nisu naznačeni. O suvremenim se postignućima iz predmetno-znanstvenog područja, eventualno uključenih u sadržaj kolegija ne može govoriti iz istoga razloga. Popis obvezne literature odnosi se na knjigu iz 1999. godine. Ne može se utvrditi odgovara li opis sadržaja kolegija nazivu kolegija i navedenoj literaturi, s obzirom na to da nije opisan sadržaj kolegija. Metode poučavanja nisu navedene. Vrednovanje se vrši putem održanih nastavnih sati iz hrvatskog jezika u osnovnoj i srednjoj školi te usmenog ispita, uz predočenje pismene pripreme. Nisu opisani kriteriji za stjecanje ECTS bodova. S obzirom na to, ne može se zaključiti jesu li opisani ECTS bodovi u skladu s opterećenjem studenata i definiraju li sve obaveze studenata. Ne uočava se jesu li metode vrednovanja odgovarajuće. Znanja i sposobnosti studenta provjeravaju se putem održanih nastavnih sati iz hrvatskog jezika u osnovnoj i srednjoj školi te usmenog ispita, uz predočenje pismene pripreme.

Didaktika

U opisu kolegija nisu navedeni ishodi učenja. Sadržaji kolegija opisani su po ključnim tematskim područjima, a zastupljeni su isključivo teorijski elementi. U opisu kolegija navedene su obvezna i dopunska literatura, a u popisu obvezne literature zastupljena je recentna literatura koja prati suvremena postignuća iz toga područja. Opis kolegija odgovara nazivu kolegija i navedenoj literaturi. Metode poučavanja nisu navedene u opisu. U izvedbenom nastavnom planu za akademsku godinu 2009./ 2010. navedeni su podaci o satnici (predavanja i seminari) te ECTS bodovima. Nisu navedeni kriteriji za stjecanje ECTS bodova niti kriteriji vrjednovanja. U opisu kolegija predviđeno je pismeno i usmeno provjeravanje znanja studenata.

Metodika nastave književnosti II. – fakultativna/ izborna/ zavičajna književnost i kultura

Ishodi učenja jasno su i prikladno definirani. Sadržaji kolegija opisani su po ključnim tematskim područjima. Teorijski i praktični elementi u opisu sadržaja kolegija podjednako su zastupljeni. U opisu kolegija navedene su obvezna i dopunska literatura, a u popisu obvezne literature zastupljena je recentna literatura koja prati suvremena postignuća iz toga područja. Opis kolegija odgovara nazivu kolegija i navedenoj literaturi. Metode poučavanja nisu navedene u opisu. U izvedbenom nastavnom planu za akademsku godinu 2009./ 2010. navedeni su podaci o satnici (predavanja i seminari) te ECTS bodovima. Navedeni su kriteriji za stjecanje ECTS bodova. Nisu navedeni kriteriji vrjednovanja. U opisu kolegija predviđeno je pismeno i usmeno provjeravanje znanja studenata, polaganje kolokvija te izrada seminarskih radova (usmeni referat, pismeni domaći rad).

Teorija nastave govornog i pismenog izražavanja

U opisu kolegija naznačeni su ishodi učenja, ali ne i nastavne metode. Sadržaji kolegija opisani su prema ključnim tematskim područjima. U opisu sadržaja kolegija naznačeni su i teorijski i praktični elementi. Suvremena postignuća iz predmetno-znanstvenog područja uključena su u sadržaj kolegija. Popis obavezne i dopunske literature sadržava tekstove objavljene između 1998. i 2001. godine. Opis sadržaja kolegija odgovara nazivu kolegija i navedenoj literaturi. Metode poučavanja nisu navedene. Vrednovanje se vrši na temelju uspješnog usmenog referata. Kriteriji za stjecanje ECTS bodova su opisani. ECTS bodovi dobro su određeni s obzirom na opterećenje studenata. Kriteriji vrednovanja navedeni su u opisu kolegija. Znanja i sposobnosti studenta vrednuju se putem usmenog referata. Kvaliteta i uspješnost izvedbe kolegija prati se evaluacijskim listićima.

Pedagogija

U opisu kolegija nisu naznačeni ishodi učenja i nastavne metode. Sadržaji kolegija opisani su prema ključnim tematskim područjima. U opisu sadržaja kolegija naznačeni su isključivo teorijski elementi. Suvremena postignuća iz predmetno-znanstvenog područja uključena su u sadržaj kolegija. Popis obavezne literature sadržava tekstove objavljene između 1989. i 1999. godine. Opis sadržaja kolegija odgovara nazivu kolegija i navedenoj literaturi. Metode poučavanja nisu navedene. Vrednovanje se vrši na temelju usmenog ispita i ankete o kvaliteti. Kriteriji za stjecanje ECTS bodova nisu opisani. Budući da nisu opisani, teško je zaključiti jesu li ECTS bodovi dobro određeni s obzirom na opterećenje studenata te definiraju li sve obaveze studenata. Metode poučavanja nisu naznačene. Nije uočljiv bilo kakav oblik

formativnog vrednovanja. Kriteriji vrednovanja nisu navedeni u opisu kolegija? Znanja i sposobnosti studenta vrednuju se putem usmenih ispita i anketa o kvaliteti.

IZBORNI PREDMETI

Metodologija znanstvenog rada

U opisu kolegija naznačeni su ishodi učenja i nastavne metode. Sadržaji kolegija opisani su prema ključnim tematskim područjima. U opisu sadržaja kolegija naznačeni su i teorijski i praktični elementi podjednako. Nije potpuno jasno jesu li suvremena postignuća iz predmetno-znanstvenog područja uključena u sadržaj kolegija budući da popis obavezne i izborne literature sadržava tekstove objavljene između 1962. i 1999. godine. Opis sadržaja kolegija odgovara nazivu kolegija i navedenoj literaturi. Metode poučavanja su navedene. Vrednovanje se vrši na temelju pismenog, usmenog ispita, seminarskog rada i kolokvijalnih provjera. Kriteriji za stjecanje ECTS bodova su opisani. ECTS bodovi dobro su određeni s obzirom na opterećenje studenata i definiranje svih obaveza studenata. Kriteriji vrednovanja navedeni su u opisu kolegija.

Modernitet 20. stoljeća

Opisu kolegija priloženi su ishodi učenja, ali nisu naznačene nastavne metode. Sadržaji kolegija nisu opisani prema ključnim tematskim područjima. Prevladava odnos teorijskih elemenata u opisu sadržaja kolegija. Suvremena postignuća iz predmetno-znanstvenog područja uključena su u sadržaj kolegija. Popis literature sadržava tekstove objavljene između 1966-1995. godine. Opis sadržaja kolegija vrlo je oskudan – opisan doslovce u jednoj rečenici. Prema navedenoj se literaturi zaključuje da korespondira s nazivom kolegija. Metode poučavanja nisu navedene. Vrednovanje se vrši na temelju pismenog i usmenog ispita te seminarskog rada. Opisani su kriteriji za stjecanje ECTS bodova. ECTS bodovi dobro su određeni s obzirom na opterećenje studenata i definiraju sve obaveze studenata. Metode poučavanja nisu naznačene. Metode vrednovanja su odgovarajuće. Znanja i sposobnosti studenta vrednuju se putem usmenih/ pismenih ispita. Evaluacijskim se listićima prate kvaliteta i uspješnost izvedbe kolegija.

Jezik hrvatskog biblijskog prvotiska

Ishodi učenja jasno su i prikladno definirani. Sadržaji kolegija opisani su po ključnim tematskim područjima. Teorijski i praktični elementi u opisu sadržaja kolegija podjednako su zastupljeni. U opisu kolegija navedene su obvezna i dopunska literatura, a u popisu obvezne literature zastupljena je recentna literatura koja prati suvremena postignuća iz toga područja. Opis kolegija odgovara nazivu kolegija i navedenoj literaturi. Metode poučavanja nisu navedene u opisu. Kriteriji vrednovanja podrazumijevaju jezičnu analizu jednoga od starih hrvatskih biblijskih tekstova, usmeni ispit. Aktivnost studenata prati se i procjenjuje tijekom cijeloga nastavnoga procesa te se svaki od programom predviđenih zadataka vrednuje kao sastavni dio konačne ocjene.

Pragmalingvistika

U opisu kolegija naznačeni su ishodi učenja, ali ne i nastavne metode. Sadržaji kolegija opisani su prema ključnim tematskim područjima. Odnos teorijskih i praktičnih elemenata u opisu sadržaja kolegija je podjednak. Suvremena postignuća iz predmetno-znanstvenog

područja uključena su u sadržaj kolegija. Popis obavezne literature sadržava tekstove objavljene između 2000. i 2002. godine (dopunska između 1987. 1999.). Opis sadržaja kolegija odgovara nazivu kolegija i navedenoj literaturi. Metode poučavanja nisu navedene. Vrednovanje se vrši na temelju usmenog ispita i seminarskog rada. Opisani su kriteriji za stjecanje ECTS bodova. ECTS bodovi dobro su određeni s obzirom na opterećenje studenata i definiraju sve obaveze studenata. Metode poučavanja nisu naznačene. Metode vrednovanja su odgovarajuće. Kriteriji vrednovanja navedeni su u opisu kolegija. Znanja i sposobnosti studenta vrednuju se putem usmenih ispita. Kvaliteta i uspješnost izvedbe kolegija prati se na temelju redovitog pohađanja nastave, aktivnosti na seminaru, uočavanja i definiranja problema.

Suvremena hrvatska književnost

Ishodi učenja jasno su i prikladno definirani. Sadržaji kolegija djelomično su opisani po ključnim tematskim područjima. Zastupljeni su teorijski elementi u opisu sadržaja kolegija. U opisu kolegija navedene su obvezna i dopunska literatura, a u popisu obvezne literature zastupljena je recentna literatura koja prati suvremena postignuća iz toga područja. Opis kolegija odgovara nazivu kolegija i navedenoj literaturi. Metode poučavanja nisu navedene u opisu. U izvedbenom nastavnom planu za akademsku godinu 2009./ 2010. navedeni su podatci o satnici (predavanja i seminari) te ECTS bodovima. Navedeni su kriteriji za stjecanje ECTS bodova i kriteriji vrjednovanja. U opisu kolegija predviđeno je pismeno i usmeno provjeravanje znanja studenata, polaganje kolokvija te izrada seminarskih radova.

Europska kratka priča

Ishodi učenja jasno su i prikladno definirani. Sadržaji kolegija opisani su po ključnim tematskim područjima. U opisu sadržaja kolegija prevladavaju teorijski elementi. U opisu kolegija navedene su obvezna i dopunska literatura, a u popisu obvezne literature zastupljena je recentna literatura koja prati suvremena postignuća iz toga područja. Opis kolegija odgovara nazivu kolegija i navedenoj literaturi. Metode poučavanja nisu navedene u opisu. U izvedbenom nastavnom planu za akademsku godinu 2009./ 2010. navedeni su podatci o satnici (predavanja i seminari) te ECTS bodovima. Navedeni su kriteriji za stjecanje ECTS bodova i kriteriji vrjednovanja. U opisu kolegija predviđeno je pismeno i usmeno provjeravanje znanja studenata, polaganje kolokvija te izrada seminarskih radova.

Čakavsko narječje

Nema ishoda učenja u opisu sadržaja kolegija. Sadržaji kolegija opisani su po ključnim tematskim područjima. Podjednako su zastupljeni teorijski i praktični elementi u opisu kolegija. Navedene su obvezna i dopunska literatura, a u popisu dopunske literature zastupljena je recentna literatura koja prati suvremena postignuća iz toga područja. Opis kolegija odgovara nazivu kolegija i navedenoj literaturi. Metode poučavanja nisu navedene u opisu. U izvedbenom nastavnom planu za akademsku godinu 2009./ 2010. navedeni su podatci o satnici (predavanja i seminari) te ECTS bodovima. Navedeni su kriteriji za stjecanje ECTS bodova. Nisu navedeni kriteriji vrjednovanja, niti metode poučavanja. U opisu kolegija predviđeno je pismeno i usmeno provjeravanje znanja studenata.

Suvremene lingvističke teorije

Nema ishoda učenja. Sadržaji kolegija opisani su po ključnim tematskim područjima. Zastupljeni su teorijski elementi u opisu sadržaja kolegija. U opisu kolegija navedene su

obvezna i dopunska literatura, a u popisu obvezne literature zastupljena je recentna literatura koja prati suvremena postignuća iz toga područja. Opis kolegija odgovara nazivu kolegija i navedenoj literaturi. Metode poučavanja nisu navedene u opisu. U izvedbenom nastavnom planu za akademsku godinu 2009./ 2010. navedeni su podatci o satnici (predavanja i seminari) te ECTS bodovima. Navedeni su kriteriji za stjecanje ECTS bodova. Nisu navedeni kriteriji vrjednovanja. U opisu kolegija predviđeno je pismeno i usmeno provjeravanje znanja studenata.

Alegorija

Opisu kolegija priloženi su ishodi učenja, ali nisu naznačene nastavne metode. Sadržaji kolegija opisani su prema ključnim tematskim područjima. Odnos teorijskih i praktičnih elemenata u opisu sadržaja kolegija je podjednak. Suvremena postignuća iz predmetno-znanstvenog područja uključena su u sadržaj kolegija. Popis obavezne literature sadržava tekstove objavljene između 1976. i 2002. godine. Opis sadržaja kolegija odgovara nazivu kolegija i navedenoj literaturi. Metode poučavanja nisu navedene. Vrednovanje se vrši na temelju usmenog ispita, seminarskog rada te uspješnog usmenog referata. Opisani su kriteriji za stjecanje ECTS bodova. ECTS bodovi dobro su određeni s obzirom na opterećenje studenata i definiraju sve obaveze studenata. Metode poučavanja nisu naznačene. Metode vrednovanja su odgovarajuće. Kriteriji vrednovanja nisu navedeni u opisu kolegija. Znanja i sposobnosti studenta vrednuju se putem usmenih ispita. Kvaliteta i uspješnost izvedbe kolegija prati se uz pomoć evaluacijskih listića.

Retorika

Opisu kolegija priloženi su ishodi učenja, ali ne sadrži nastavne metode. Sadržaji kolegija opisani su prema ključnim tematskim područjima. Odnos teorijskih i praktičnih elemenata u opisu sadržaja kolegija je podjednak. Suvremena postignuća iz predmetno-znanstvenog područja uključena su u sadržaj kolegija. Popis obavezne literature sadržava tekstove objavljene između 1997. i 2007. godine. Opis sadržaja kolegija odgovara nazivu kolegija i navedenoj literaturi. Metode poučavanja nisu navedene. Vrednovanje se vrši na temelju usmenog ispita, seminarskog rada te uspješnog usmenog referata. Opisani su kriteriji za stjecanje ECTS bodova. ECTS bodovi dobro su određeni s obzirom na opterećenje studenata i definiraju sve obaveze studenata. Metode poučavanja nisu naznačene. Metode vrednovanja su odgovarajuće. Kriteriji vrednovanja nisu navedeni u opisu kolegija. Znanja i sposobnosti studenta vrednuju se putem usmenih ispita. Kvaliteta i uspješnost izvedbe kolegija prati se uz pomoć evaluacijskih listića.

Slavonski tekst hrvatske književnosti u kontekstu

U opisu kolegija nisu naznačeni ishodi učenja ni nastavne metode. Sadržaji kolegija opisani su prema ključnim tematskim područjima. Odnos teorijskih i praktičnih elemenata u opisu sadržaja kolegija je podjednak. Suvremena postignuća iz predmetno-znanstvenog područja uključena su u sadržaj kolegija. Popis obavezne literature sadržava tekstove objavljene između 1999. i 2003. godine. Opis sadržaja kolegija odgovara nazivu kolegija i navedenoj literaturi. Metode poučavanja nisu navedene. Vrednovanje se vrši na temelju pismenog i usmenog ispita te uspješno izvedenog seminarskog rada. Opisani su kriteriji za stjecanje ECTS bodova. ECTS bodovi dobro su određeni s obzirom na opterećenje studenata i definiraju sve obaveze studenata. Metode poučavanja nisu naznačene. Metode vrednovanja su odgovarajuće. Kriteriji vrednovanja nisu navedeni u opisu kolegija. Znanja i sposobnosti

studenta vrednuju se putem usmenih/ pismenih ispita i kolokvija, ali nema formativnog vrednovanja.

Kajkavsko narječje

Opisu kolegija priloženi su ishodi učenja, ali nisu naznačene nastavne metode. Sadržaji kolegija opisani su prema ključnim tematskim područjima. Odnos teorijskih i praktičnih elemenata u opisu sadržaja kolegija je podjednak. Suvremena postignuća iz predmetno-znanstvenog područja uključena su u sadržaj kolegija. Popis obavezne literature sadržava tekstove objavljene između 1971. i 1996. godine. Opis sadržaja kolegija odgovara nazivu kolegija i navedenoj literaturi. Metode poučavanja nisu navedene. Vrednovanje se vrši na temelju pismenog i usmenog ispita te uspješno izvedenog seminarskog rada. Opisani su kriteriji za stjecanje ECTS bodova. ECTS bodovi dobro su određeni s obzirom na opterećenje studenata i definiraju sve obaveze studenata. Metode poučavanja nisu naznačene. Metode vrednovanja su odgovarajuće. Kriteriji vrednovanja nisu navedeni u opisu kolegija. Znanja i sposobnosti studenta vrednuju se i ocjenjuju tijekom cijelog nastavnog procesa.

Štokavsko narječje

Opis kolegija ne sadrži sve potrebne elemente jer nije naznačeno sljedeće: šifra kolegija, suradnici na kolegiju, ciljevi kolegija, sadržaj kolegija, nastavne metode te način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe kolegija (iako bi se uspješnost mogla zaključiti prema ocjenama). O odnosu se teorijskih i praktičnih elemenata u opisu sadržaja kolegija ne može govoriti, s obzirom na to da nisu naznačeni. O suvremenim se postignućima iz predmetno-znanstvenog područja, eventualno uključenih u sadržaj kolegija ne može govoriti iz istoga razloga. Popis obvezne literature odnosi se na tekstove od 1997. do 2003. godine. Ne može se utvrditi odgovara li opis sadržaja kolegija nazivu kolegija i navedenoj literaturi, s obzirom na to da nije opisan sadržaj kolegija. Metode poučavanja nisu navedene. Vrednovanje se vrši putem pismenog i usmenog ispita, uz predočenje pismene pripreve. Nisu opisani kriteriji za stjecanje ECTS bodova. S obzirom na to, ne može se zaključiti jesu li opisani ECTS bodovi u skladu s opterećenjem studenata i definiraju li sve obaveze studenata. Ne uočava se jesu li metode vrednovanja odgovarajuće. Znanja i sposobnosti studenta provjeravaju se putem pismenog i usmenog ispita.

Hrvatska povijesna leksikologija

Opis kolegija ne sadrži sve potrebne elemente jer nije naznačeno sljedeće: šifra kolegija, ciljevi kolegija, sadržaj kolegija, nastavne metode te način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe kolegija (iako bi se uspješnost mogla zaključiti prema ocjenama). O odnosu se teorijskih i praktičnih elemenata u opisu sadržaja kolegija ne može govoriti, s obzirom na to da nisu naznačeni. O suvremenim se postignućima iz predmetno-znanstvenog područja, eventualno uključenih u sadržaj kolegija ne može govoriti iz istoga razloga. Popis obvezne literature odnosi se na tekstove od 1998. do 2009. godine. Ne može se utvrditi odgovara li opis sadržaja kolegija nazivu kolegija i navedenoj literaturi, s obzirom na to da nije opisan sadržaj kolegija. Metode poučavanja nisu navedene. Vrednovanje se vrši putem triju kolokvija i usmenog ispita. Nisu opisani kriteriji za stjecanje ECTS bodova. S obzirom na to, ne može se zaključiti jesu li opisani ECTS bodovi u skladu s opterećenjem studenata i definiraju li sve obaveze studenata. Ne uočava se jesu li metode vrednovanja odgovarajuće. Znanja i sposobnosti studenta provjeravaju se putem triju kolokvija i usmenog ispita.

Istraživanje interkulturalnih i međuknjiževnih uzajamnosti

Opis kolegija ne sadrži sve potrebne elemente jer nije naznačeno sljedeće: šifra kolegija, ciljevi kolegija, sadržaj kolegija, nastavne metode te način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe kolegija (iako bi se uspješnost mogla zaključiti prema ocjenama). O odnosu se teorijskih i praktičnih elemenata u opisu sadržaja kolegija ne može govoriti, s obzirom na to da nisu naznačeni. O suvremenim se postignućima iz predmetno-znanstvenog područja, eventualno uključenih u sadržaj kolegija ne može govoriti iz istoga razloga. Popis obvezne literature odnosi se na tekstove od 1986. do 2002. godine. Ne može se utvrditi odgovara li opis sadržaja kolegija nazivu kolegija i navedenoj literaturi, s obzirom na to da nije opisan sadržaj kolegija. Metode poučavanja nisu navedene. Vrednovanje se vrši putem pismenog i usmenog ispita. Nisu opisani kriteriji za stjecanje ECTS bodova. S obzirom na to, ne može se zaključiti jesu li opisani ECTS bodovi u skladu s opterećenjem studenata i definiraju li sve obaveze studenata. Ne uočava se jesu li metode vrednovanja odgovarajuće. Znanja i sposobnosti studenta provjeravaju se putem pismenog i usmenog ispita.

6. Izvedba studijskog programa

6a. Studenti

1. Primjer ankete

ANONIMNA STUDENTSKA ANKETA U SVRHU (SAMO)ANALIZE STUDIJSKOG PROGRAMA

/dvopredmetni, diplomski studij/

Profil studenta

Studijska godina: 4 / 5

Spol: M / Ž

Dob:

Završena srednja škola:

Ukupni prosjek ocjena u srednjoj školi:

Jeste li ponavljali godinu tijekom studiranja?

Koja godina studija je bila ponavljачka?

Ukoliko želite, navedite razlog ponavljanja:

Koji su po vašem mišljenju razlozi predugog ili neuspješnog studiranja?

Jeste li išli na ikakvo usavršavanje u inozemstvo u protekle tri godine? Kakvo?

Jeste li sudjelovali na znanstvenim skupovima ili konferencijama? Kojim?

Jeste li angažirani u izvannastavnim aktivnostima pri FF (časopisi i sl.) Kakvim?

Primate li stipendiju? Koju?

Jeste li tijekom studiranja primili kakvu nagradu vezanu uz studijske aktivnosti?

Jeste li uključeni u projekte pri FF? Koje?

Omogućuje li vam studijski program sve navedeno? Pojasni?

Jeste li zadovoljni sadržajem i izvedbom studijskog programa (zaokruži od 1-5)?

1   2   3   4   5

Koji su razlozi vašeg zadovoljstva ili nezadovoljstva?

2. Analiza ankete

Studijska godina: 4.

Spol: M=9; Ž=21 (Ukupno anketiranih: 30)

Dob: Između 21 i 23 godine

Završena srednja škola: Gimnazijsko obrazovanje: 20; Ekonomska i upravna srednja škola: 9; Medicinska škola: 1

Ukupni prosjek ocjena u srednjoj školi: 3=1; 4=11; 5=18.

Jeste li ponavljali godinu tijekom studiranja? 5 ponavljača.

Koja godina studija je bila ponavljачka? 1. godina=4; 2. godina=1

Ukoliko želite, navedite razlog ponavljanja: «Obiteljska situacija, veliki broj ispita»; «Lijenost, nezainteresiranost, rezigniranost»

Koji su po vašem mišljenju razlozi predugog ili neuspješnog studiranja?

- slaba samokontrola
- neizvršavanje obaveza na vrijeme
- pretrpanost gradivom, polaganje svih ispita u isto vrijeme
- puno obaveza u kratkom vremenu, loša organizacija studija
- nedostatak motivacije
- nedovoljan trud ili olako shvaćanje studija
- nemogućnost brze prilagodbe studenata 1. godine
- lijenost

Jeste li išli na ikakvo usavršavanje u inozemstvo u protekle tri godine? Kakvo?

0.

Jeste li sudjelovali na znanstvenim skupovima ili konferencijama? Kojim?

Skup mladih slavista u Beču; Međunarodni susret studenata povijesti = 1

Razgovor s povodom – Ivan Mesner = 3

Simpozij političke filozofije u Dubrovniku = 1

Jeste li angažirani u izvannastavnim aktivnostima pri FF (časopisi i sl.) Kakvim?

Časopisi:

Aleph = 1

Hrvatistika = 1

Essekist = 1

Studentska udruga IAESTE = 1

Primate li stipendiju?

11 ih prima stipendije.

Jeste li tijekom studiranja primili kakvu nagradu vezanu uz studijske aktivnosti?

0.

Jeste li uključeni u projekte pri FF? Koje?

4.

Omogućuje li vam studijski program sve navedeno? Pojasni?

Omogućuje, ali ih je teško uskladiti s redovnim obavezama: 8

Ne znam; Nitko nas ne informira o projektima: 4

Ne: 4

Nisu se izjasnili: 14

Jeste li zadovoljni sadržajem i izvedbom studijskog programa (zaokruži od 1-5)?

1=0   2=6   3=19   4=4   5=1

Koji su razlozi vašeg zadovoljstva ili nezadovoljstva?

Nezadovoljstvo:

- prenatrpan raspored

- nedostatak praktičnog rada
- velika količina književnih djela za pročitati
- neravnomjernost u ECTS bodovanju
- loš raspored
- mali broj izbornih kolegija
- ne pridržavanje izvedbenog plana i programa
- nedostatna suradnja među nastavnicima
- ispitni rokovi iz raznih kolegija stavljeni u isto vrijeme
- suhoparni i nezanimljivi izborni kolegiji
- problemi s referadom
- nedostatni nenastavni sadržaji pri FF
- nepostojanje zadane literature u knjižnici FF
- nepostojanje terenske nastave

Zadovoljstvo:

- dobro organiziran studij Hrvatskog jezika i književnosti (za razliku od studija Povijesti)
- djelomično uspješna prilagodba Bolonjskom procesu

6b. Nastavnici

NAPOMENA: Podatci o znanstvenom radu nastavnika te rezultati ankete o procjeni kvalitete nastavnoga rada nastavnika dostupni su jedino kao zbirni rezultati za cijeli Odsjek pa su kao takvi doneseni i u ovoj analizi.

1. U znanstveno-nastavnom i nastavnom zvanju stalno je zaposleno 10 nastavnika. Navedeni broj nastavnika ne omogućuje kvalitetno izvođenje studijskoga programa.
2. Na dvopredmetnom diplomskom studiju zaposlena su 2 vanjska suradnika.
3. Omjer je zaposlenoga nastavnog osoblja i studenata 1: 60.
4. Procjena kvalitete nastavnoga rada nastavnika prema rezultatima provedene studentske ankete:

Obavještava studente o nastavnim ciljevima 4,27
 Obavještava studente o sadržajima koje će predavati 4,3
 Upućuje studente u obveze koje treba ispuniti 4,37
 Obavještava studente o načinu provedbe ispita/ kolokvija 4,29
 Navodi jasne kriterije procjene rada studenata 4,01
 Pokazuje dobro poznavanje sadržaja kolegija 4,44
 Izlaže na jasan i razumljiv način 4,02
 Način izvođenja nastave je odgovarajući 3,86
 Daje studentima povratnu informaciju o njihovom radu 3,97
 Potiče studente na aktivnost 3,86
 Upućuje na izvor informacija o gradivu 4,21
 Dostupan je za konzultacije 4,33
 Korektan je u komunikaciji sa studentima 4,28
 Pristupačan je i susretljiv 4,26
 Nadoknađuje otkazanu nastavu 4,02

5. Kakvo je opterećenje nastavnika?

U nastavi u akademskoj godini 2008./09. profesori Studija hrvatskoga jezika i književnosti održali su:

broj sati predavanja: 2745
broj sati vježbi: 1545
broj sati seminara: 2670

Predviđeno opterećenje profesora na diplomskom dvopredmetnom studiju u akademskoj godini 2009./2010.:

broj sati predavanja: 31
broj sati vježbi: 120
broj sati seminara: 40

Svi nastavnici redovito održavaju konzultacije sa studentima, angažirani su kao mentori i komentori u izradi završnih i diplomskih radova studenata.

Znanstveni rad:

Profesori Odsjeka za hrvatski jezik i književnost istraživači su u sedam (7) projekata, a od toga voditelji šest (6) projekata koje je odobrilo MZOŠ.

U organizaciji i u suorganizaciji članova Odsjeka na Fakultetu se redovito održavaju međunarodni znanstveni skupovi: Krležini dani (od 1987.), Zlatni danci (od 1997.), Dani Ivana Slamniga (od 1998.), Sintaktički dani (od 2006.). Profesori su urednici dvaju časopisa koji redovito izlaze na Fakultetu: *Život i škola*, časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja (od 1995.) i *Jezikoslovlje* (od 1998.).

Bibliometrija (podatci za razdoblje siječanj 2004. - prosinac 2008.)

Kategorija rada	Ukupan broj radova
Autorske knjige	28
Uredničke knjige	66
Poglavlja u knjizi	49
Udžbenici i skripte	8
Izvorni znanstveni i pregledni radovi u CC-časopisima	0
Izvorni znanstveni i pregledni radovi u A1	70
Izvorni znanstveni i pregledni radovi u A2	113
Znanstveni radovi u drugim časopisima	37
Ostali radovi u drugim časopisima	126

Plenarna izlaganja	13
Objavljena pozvana predavanja na skupovima	12
Znanstveni radovi u zbornicima s međunarodnom recenzijom	98
Drugi radovi u zbornicima s recenzijom	71
Radovi u zbornicima skupova bez recenzije	10

6c. Prostor, oprema i novčana sredstva koja su potrebna za izvođenje studijskog programa

Postojeći broj predavaonica na Filozofskome fakultetu ne zadovoljava obrazovne potrebe velikim dijelom zbog toga što Filozofski fakultet predavaonice dijeli s Učiteljskim fakultetom. Učionice je nužno opremiti prema suvremenim obrazovnim standardima (napose zamijeniti stara, dotrajala i često neispravna računala).

6d. Suradnja s drugim ustanovama

Kada je riječ o dvopredmetnom diplomskom studiju Hrvatskoga jezika i književnosti nastavnoga smjera, suradnja je najizraženija s osnovnim i srednjim školama u gradu Osijeku i okolici u koje studenti odlaze na praksu.

8. Planovi za poboljšanja

Integrirani petogodišnji studij.

RADNA SKUPINA

dr. sc. Goran Rem, red. prof.; grem@ffos.hr

asist. Tatjana Ileš, prof.; tatjana.iles@gmail.com

Tamara Damjanović, studentica; tamara_fax@yahoo.com

ANALIZA STUDIJSKOG PROGRAMA JEDNOPREDMETNOG DIPLOMSKOG STUDIJA HRVATSKOG JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI KNJIŽEVNOISTRAŽIVAČKOG SMJERA

NAPOMENA: budući da je jednopredmetni diplomski studij hrvatskog jezika i književnosti – književnoistraživačkoga smjera prva generacija studenata upisala ak. god. 2009/10., podaci izneseni u analizi temeljeni su na iskustvu i subjektivnom dojmu studentice-predstavnice (mišljenje iznosi u ime skupine) koja taj studij pohađa te nekolicine nastavnika koji na istom studiju izvode nastavu. Naime, Samoanaliza kao dokument u obzir uzima ak. god. 2008/09. kao zaključnu, te se nekim od ondje navedenih podataka u ovoj analizi nije moguće koristiti.

1. Opravdanost izvođenja studijskog programa

Prema podacima iz Samoanalize, u ak. godini (2006/07.) upisa preddiplomskog jednopredmetnog studija generacije koja se nakon tri godine odlučuje za jednopredmetni diplomski studij hrvatskog jezika i književnosti – književnoistraživački smjer, upisano je 45 studenata od prijavljenih 176. Nakon završetka preddiplomskog studija zanimanje studenata za JP dipl. studij HJK-knjiž.istraž. smjer odgovara dopuštenim kvotama jer doseže 25 %.

Budući da Samoanaliza ne sadrži podatke o izraženosti društvenih potreba za kadrovima koji se obrazuju prema ovom studijskom programu, zaključiti je kako je ovaj studij primjereno programiran u skladu s temeljnom težnjom hrvatskog društva kao društva znanja pa tako i društva otvorenog za profil stručnjaka koji će završiti spomenuti studij.

2. Usklađenost studijskog programa s misijom i strateškim ciljevima Sveučilišta odnosno Filozofskog fakulteta

Studijski je program posve u skladu s misijom i strateškim ciljevima Filozofskog fakulteta i Sveučilišta u Osijeku (prema Statutu Filozofskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, Opće odredbe, čl. 1; prema Statut Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, Opće odredbe, čl. 4)) jer je društveno-humanistički, interdisciplinaran, nacionalno komparativan itd.

3. Prikadnost naziva studijskog programa i ishoda učenja (općih i posebnih kompetencija) koji su definirani u studijskom programu

Naziv studijskog programa (jednopredmetni diplomski studij hrvatskog jezika i književnosti – književnoistraživački smjer) i njegova razina sukladni su s nazivom/zvanjem koje se stječe po završetku istoga (magistar kroatistike u izvannastavnom zvanju).

Ishodi učenja su programski otvoreni i spremni za izazove tržišta (rad u institutima, agencijama, zavodima, stručnu suradnju u tijelima lokalne uprave u području društvenih djelatnosti, itd.).

4. Struktura studijskog programa

Studijski program sadrži sve potrebne dijelove (uvod, opći dio, opis obveznih i izbornih kolegija).

Studijski program ima jasno definirane uvjete i kriterije upisa studenata, te sadrži popis obveznih i izbornih kolegija po semestrima i njihove opise, ali kvote nisu određene.

Broj kolegija u studijskom programu je 16, što je dovoljan broj istih. Kolegiji su simetrično raspoređeni po semestrima (8 kolegija u zimskom i 8 u ljetnom semestru). Broj izbornih kolegija (po 3 u semestru) je dovoljan za izvedbu programa, ali u praksi nema aktivne izbornosti (primjerice – potrebno je izabrati 3 izborna kolegija, a samo 3 su i ponuđena).

Omjer obveznih i izbornih kolegija u studijskom programu, kao i pripadajućih ECTS bodova, te odnos broja kolegija/sati posvećenih teorijskom i praktičnom radu odgovara izvedbenom/nastavnom planu i programu studija.

5. Kolegiji u studijskom programu

Opisi pojedinih kolegija iz studijskog programa sadrže gotovo sve potrebne elemente predviđene Obrascem za opis kolegija (prilog 1.). Međutim, za zaključiti je da se trenutno opisi kolegija unose u neodgovarajuće (zastarjele?) obrasce, u kojima pojedini elementi nisu niti traženi (primjerice šifra kolegija, nastavne metode i sl.), a neki su (npr. ishodi učenja) pridodani opisu kolegija, ali izvan obrasca.

Ishodi učenja pojedinog kolegija jasno su i odgovarajuće definirani, u skladu sa sadržajem kolegija i metodama poučavanja i vrjednovanja stečenih kompetencija. Međutim, stabilnu teorijsku konstrukciju često ruši organizacijski aspekt, odnosno rad u prevelikim skupinama na satima seminarske nastave i izvođenja vježbi.

Sadržaji kolegija opisani su prema ključnim tematskim područjima iz čega je razvidan odgovarajuć omjer teorijskih i praktičnih elemenata u opisu sadržaja kolegija.

Iz opisa sadržaja kolegija, ali i iz popisa ispitne literature, također je razvidno praćenje suvremenih dosega na književnoznanstvenom i književnoistraživačkom području te korištenje recentnih naslova relevantnih za književnoistraživačku struku. Opisi sadržaja kolegija u pravilu odgovaraju nazivu kolegija i navedenoj literaturi, a metode vrjednovanja su u skladu sa sadržajem kolegija.

S obzirom na opterećenje studenata (predviđeno opisom kolegija), a u skladu s ECTS users' guide 2009, ECTS bodovi su dobro dodijeljeni kolegijima, prema opisanim kriterijima za stjecanje istih.

Metode vrjednovanja su načelno odgovarajuće, međutim – kriteriji vrjednovanja studentima često nisu dostupni i transparentni.

U studijskom su programu zastupljeni različiti načini i oblici provjere znanja. Iako još uvijek prevladavaju pismeni i usmeni načini ispitivanja znanja, sve je više slučajeva kontinuiranog semestralnog praćenja studenata, ispitivanja znanja (uglavnom pismeno, kolokvijima, putem seminarskih radova) nakon usvojenih pojedinačnih tematskih jedinica, itd.

6. Izvedba studijskog programa

6a. Studenti

Studenti koji su upisali studijski program uglavnom su osobe ženskog spola, domaći su studenti, stari u prosjeku 21 godinu, gimnazijalci s prosječnom ocjenom vrlo dobar (prema odličan), zadovoljavajuće razine, ali ne i homogenosti predznanja, što zajedno s različitim osobnim interesima, visokoaktivno utječe na kvalitetu izvedbe studijskog programa.

Prolaznost studenata je izuzetno visoka, a o dužini i uspješnosti studiranja, te eventualnom odljevu studenata te učinkovitosti studija trenutno nije moguće govoriti.

Studenti ovoga studija su veoma aktivni u izvannastavnim aktivnostima (svi su uključeni u barem jednu!). Samo jedan student ima stipendiju.

Razina zadovoljstva studenata sadržajem i izvedbom studijskog programa je zadovoljavajuća.

6b. Nastavnici

Na prvoj godini diplomskog književnoistraživačkog studija u izvođenju nastave sudjeluje 12 stalnih zaposlenika u znanstveno-nastavnom i nastavnom zvanju (sedam nositelja kolegija i pet asistenata) te četiri vanjska suradnika. Navedeni broj nastavnika omogućuje kvalitetno izvođenje studijskog programa ukoliko nema miješanja s drugim studentima na predavanjima i seminarskoj nastavi. S obzirom na spajanja s drugim studijskim grupama, omjer je studenata i stalno zaposlenog osoblja načelno veći od 1:30.

Kvaliteta nastavnog rada nastavnika uglavnom varira od nastavnika do nastavnika. Neki su iz perspektive studenata iznimno kvalitetni, a neki manje, stoga je u prosjeku kvaliteta dobra. Osnovni kriteriji za određivanje kvalitete su stručnost i pristupačnost profesora te objektivnost i transparentnost u ocjenjivanju.

U odnosu na opterećenje nastavnika može se zaključiti kako odnos nastavnog (priprema za nastavu, nastava – norma sati, konzultacije, praćenje studenata, ispiti, mentorstvo...) i znanstvenog rada upućuje na preopterećenost nastavnika studijskim obvezama (nužno je kadrovsko pojačanje), te je njihovo usavršavanje bitno otežano, ali zahvaljujući individualnim naporima i motiviranosti oko održavanja ovoga smjera - više nego zadovoljavajuće.

6c. Prostor, oprema i novčana sredstava koja su potrebna za izvođenje studijskog programa

S obzirom na to da je na smjeru upisano manje od deset ljudi, gotovo sve prostorije mjestom omogućuju nesmetano izvođenje nastave, no ponekad zbog velike koncentracije drugih studenata u zgradi Fakulteta nema uvijek slobodnih učionica, čak ni za manju grupu studenata

poput ove. Postojeći prostori i oprema trenutno ne omogućavaju u potpunosti kvalitetnu izvedbu studijskog programa. Nužno je napraviti promjene u tehničkom aspektu: omogućiti kvalitetnija računala s internetskim pristupom u svakoj učionici. Broj je knjiga potrebnih za nastavu u knjižnici ograničen, a neke su literaturne jedinice u potpunosti nedostupne. Potrebno je opremiti knjižnicu većim brojem knjiga: lektirnih, onih koje se koriste pri izradi seminarskih radova ili tijekom pripreme ispita.

Program načelno nije financijski zahtjevan. Trenutno nitko od upisanih studenata ne plaća školarinu, a financijski izdatci nužni za pohađanje programa u sklopu kolegija ili fotokopiranje materijala potrebnih za polaganje ispita nisu veliki jer nisu uvijek obvezni i previše učestali. Drugi se izdatci studijskog programa tiču indirektno (troškovi prijevoza ili stambenih pitanja) i stoga su u rangu troškova potrebnih za bilo koji studij na bilo kojem fakultetu u Osijeku i ovise o samim studentima.

6d. Suradnja s drugim ustanovama

U okviru održavanja nastave izvan Fakulteta, ostvarena je vrlo dobra suradnja s Muzejom Slavonije Osijek. Neki se kolegiji slušaju zajedno sa studentima interdisciplinarnog studija Kulturologije. Kvaliteta je te suradnje zadovoljavajuća.

8. Planovi za poboljšanja

Potrebno je izbjegavati spajanje studenta književnoistraživačkog smjera s drugim studentima u izvođenju nastave jer je, zbog broja studenata koji joj prisustvuju, kvaliteta nastave nemjerljiva u odnosu na predavanja i seminarsku nastavu u kojoj sudjeluju sami.

Broj izbornih kolegija treba povećati i dopustiti upisivanje izbornih kolegija s nastavničkog smjera, drugih odsjeka, a po mogućnosti i s drugih fakulteta koji se uklapaju u program studija.

Rezultati seminarskih radova/kolokvija/ispita trebali bi se objaviti u roku od nekoliko dana. Profesori uvijek moraju studentima omogućiti da imaju uvid u svoje ocjene i objasniti zašto su ocijenjeni na određen način. Ocjenjivanje mora apsolutno uvijek biti jasno i princip polaganja ispita mora se objasniti studentima na početku semestra. Taj princip može imati manje radne dopune i oscilacije, no ne bi se smio drastično mijenjati tijekom semestra.

Izvođenje nastave mora se regulirati boljim rasporedom, bez velikih pauza između predavanja.

Ukupnu nastavu ima se poboljšati aktivnom terenskom nastavom, istraživačkim radom u institucijama (muzej, knjižnica, arhiv...), obilascima kulturnih ustanova ili lokacija u Slavoniji i šire vezanih uz živote hrvatskih pisaca.

Uvođenje zajedničkih studentskih projekata (ili projekata u kojima sudjeluju i studenti i nastavnici) poboljšalo bi suradnju s drugim fakultetima.

Nužno je uvođenje motivacije studenata na rad i učenje. Neke od mogućih metoda su: mogućnost izlaganja na znanstvenom ili kakvom drugom skupu, objavljivanje rada u nekom znanstveno relevantnom časopisu, objavljivanje zbornika studentskih radova itd.

U sadašnjim uvjetima recesije teško je planirati izmjene koje zahtijevaju novo institucijsko ulagane u kadrovsko i knjižno ojačavanje. Samo novi zaposlenici i vanjski suradnici mogu pomoći strukturnim poboljšanjima, jer je sadašnji nastavni kadar visoko preopterećen.